

PROGRAM REGIONALNY
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI FUNDUSZ
ROZWOJU REGIONALNEGO

Załącznik nr 2 do Uchwały nr 29/383/11/IV
Zarządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego
z dnia 23 maja 2011 r.

Uzasadnienie zmian *Regionalnego Programu Operacyjnego Warmia i Mazury na lata 2007 – 2013*

 kolorem niebieskim wyróżniono zmiany merytoryczne
 kolorem zielonym wyróżniono zmiany typu technicznego

Lp.	Zakres zmian	Uzasadnienie	Źródło
1. Strategia RPO			
1.1	<ul style="list-style-type: none"> – Zmiana częstotliwości pomiaru wskaźnika „wpływ realizacji programu na zmianę PKB (%)” z „połowie i na zakończenie realizacji programu” na „na zakończenie realizacji programu”. – Zmiana źródła pozyskiwania danych o wskaźniku „wpływ realizacji programu na zmianę PKB (%)” z „HERMIN” na „HERMIN / ewaluacja”. 	<p>W RPO WiM założono, że monitoring wskaźnika przeprowadzimy w połowie i na zakończenie realizacji programu. W chwili obecnej wyliczanie wpływu realizacji programu na PKB jest przedwczesne i niezasadne. Późne rozpoczęcie wdrażania RPO WiM (II półrocze 2007/I półrocze 2008) spowodowało zakontraktowanie znacznej części środków dopiero w 2010 roku. Większość projektów pozostaje więc w fazie realizacji. Nie ma podstaw do zlecenia badania w zakresie pomiaru wpływu projektów z RPO WiM na sytuację społeczno – gospodarczą województwa. Poza tym dane o PKB w regionie są dostępne za 2008 rok, w związku z tym ewentualne wyliczenia z wykorzystaniem tego wskaźnika mogą dotyczyć tylko tego okresu. Efekty wdrażania RPO WiM, wyrażone między innymi przez analizowany wskaźnik, powinny być mierzone po zakończeniu wdrażania programu w ramach ewaluacji ex-post.</p>	<p>Bieżący monitoring stanu wdrażania RPO WiM na lata 2007-2013.</p>

1.2	<ul style="list-style-type: none"> - Zmiana częstotliwości pomiaru wskaźnika „wpływ realizacji programu na liczbę netto utworzonych miejsc pracy (szt.)” z „w połowie i na zakończenie realizacji programu” na „na zakończenie realizacji programu”. - Zmiana źródła pozyskiwania danych o wskaźniku „wpływ realizacji programu na liczbę netto utworzonych miejsc pracy (szt.)” z „HERMIN” na „HERMIN / ewaluacja” 	<p>W RPO WiM założono, że monitoring wskaźnika odbędzie się w połowie i na zakończenie realizacji programu. W chwili obecnej wyliczanie wpływu realizacji programu na liczbę netto utworzonych miejsc pracy jest przedwczesne i niezasadne z powodów identycznych jak dla wskaźnika „Wpływ realizacji programu na zmianę PKB (%)”.</p> <p>Efekty wdrażania RPO WiM, wyrażone między innymi przez analizowany wskaźnik, powinny być mierzone po zakończeniu wdrażania programu. Dodatkowo, z uwagi na skomplikowaną metodologię wyliczenia rzeczywistej wartości wskaźnika, najlepszym rozwiązaniem jest jego pomiar w ramach badania ewaluacyjnego ex-post RPO WiM.</p>	<p>Bieżący monitoring stanu wdrażania RPO WiM na lata 2007-2013.</p>
1.3	<ul style="list-style-type: none"> - Zmiana źródła pozyskiwania danych w odniesieniu do wskaźnika dotyczącego liczby utworzonych miejsc pracy (brutto) (w tym w podziale na kobiety i mężczyzn) określonego w ramach celu głównego, osi „Przedsiębiorczość”, „Turystyka” oraz „Rozwój, restrukturyzacja i rewitalizacja miast” z „beneficjent” na „beneficjent / IZ/IP/IPII/ewaluacja” <p>Jednocześnie proponuje się:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Zwiększenie wartości docelowej wskaźnika „Wpływ realizacji programu na liczbę brutto utworzonych miejsc pracy” przypisanego dla celu głównego RPO WiM z 4 710 szt. na 5 930 szt. (w tym kobiety z 2 355szt. na 2 965 szt. i mężczyźni z 2 355 szt. na 2 965 szt.). - Zwiększenie wartości docelowej wskaźnika „Liczba utworzonych miejsc pracy (brutto)” w ramach osi priorytetowej „Przedsiębiorczość” z 4 150 szt. na 4 646 szt. (z tego dla kobiet z 2 075 szt. na 2 323 szt. i dla mężczyzn z 2 075 szt. na 2 323 szt.). - Zwiększenie wartości docelowej wskaźnika „Liczba utworzonych miejsc pracy (brutto)” w ramach osi priorytetowej „Turystyka” z 422 szt. na 1 038 szt. (z tego dla kobiet z 211 szt. na 519 	<p>Obecnie źródłem danych dla wskaźnika dotyczącego utworzonych miejsc pracy wpisanego w RPO WiM jest beneficjent, co w konsekwencji wiąże się z tym, że już na etapie składania wniosku aplikacyjnego beneficjent jest zobowiązany do wskazania ile miejsc pracy dla kobiet a ile dla mężczyzn utworzy w wyniku projektu. Taka praktyka została wykazana przez ewalatora jako niezgodna z art. 16 Rozporządzenia Rady UE 1083/2006 (źródło danych: wyniki badania ewaluacyjnego „Ocena systemu wskaźników RPO WiM na lata 2007-2013”), ponieważ przed uruchomieniem projektu do realizacji nie można z góry zakładać ile miejsc pracy będzie przeznaczonych dla kobiet a ile dla mężczyzn – każdy kandydat do obsadzenia na utworzone miejsce pracy powinien mieć równe szanse dostępu; dostęp do miejsca pracy nie powinien być ograniczany ze względu na płeć. Z uwagi na fakt, iż dla KE i państw członkowskich UE niezmiernie istotnym jest zbieranie danych o miejscach pracy powstałych na skutek interwencji strukturalnych w podziale na płeć, proponuje się dokonać zmian w źródle pozyskiwania danych dla tego wskaźnika w RPO WiM – tak aby nie naruszać zasady równości mężczyzn i kobiet.</p> <p>Z konsultacji z jednostkami wdrażającymi RPO WiM wynika, że IZ/IP/IPII posiadają pełne dane na temat płci osób zatrudnionych w wyniku realizacji projektów na etapie zakończenia projektu. Dane te są zbierane poprzez wnioski o płatność końcową oraz pisemną informację beneficjenta o osiągnięciu wskaźnika potwierdzone przez kopie takich dokumentów jak umowa o pracę,teczka osobowa pracownika, ZUS DRA. Wobec powyższego proponuje się, aby źródłem danych o wskaźniku dotyczącym zatrudnionych kobiet i mężczyzn był „beneficjent/IZ/IP/IPII/ewaluacja” z zastrzeżeniem, że ewaluacja posłuży jedynie do weryfikacji (oceny) przedkładanych przez beneficjentów i zliczanych przez instytucje wdrażające informacji o zrealizowanej wartości wskaźników.</p>	<p>Badanie ewaluacyjne pt. „Ocena systemu wskaźników Regionalnego Programu Operacyjnego Warmia i Mazury na lata 2007-2013”</p> <p>Analiza „Wskaźniki RPO WiM o potencjalnym wykonaniu większym niż 100%”.</p>

	<p>szt. i dla mężczyzn z 211 szt. na 519 szt.).</p> <p>– Zwiększenie wartości docelowej „Liczba utworzonych miejsc pracy (brutto)” w ramach osi priorytetowej „Rozwój, restrukturyzacja i rewitalizacja miast” z 138 szt. na 246 szt. (z tego dla kobiet z 69 szt. na 123 szt. i dla mężczyzn z 69 szt. na 123 szt.).</p>	<p>W związku z decyzją IZ RPO WiM o kierowaniu dodatkowych środków z KRW i DT na działania m.in. generujące nowe miejsca pracy oszacowano wartość docelową wskaźnika związanego z utworzeniem miejsc pracy (brutto) w osi „Przedsiębiorczość”, „Turystyka” i „Rozwój, restrukturyzacja i rewitalizacja miast” oraz w konsekwencji również wartość tego wskaźnika na poziomie celu głównego RPO WiM. Oszacowana wartość tego wskaźnika uwzględnia wprowadzenie dodatkowych środków do programu z KRW i DT, dane z projektów zatwierdzonych do dofinansowania według stanu na dzień 31.12.2010r., deklaracje beneficjentów o planowanych rezultatach w ramach tych projektów oraz potencjalne wartości tego wskaźnika jakie mogą się pojawić w wyniku wykorzystania niezakontraktowanych jeszcze środków w programie.</p> <p>Mimo proponowanego zwiększenia wartości docelowej wskaźnika „liczba utworzonych miejsc pracy (brutto)” na poziomie celu głównego, <u>nie proponuje się zwiększenia wartości docelowej wskaźnika „wpływ realizacji programu na liczbę netto utworzonych miejsc pracy (szt.)”</u> (określonego także na poziomie celu głównego), który został oszacowany za pomocą modelu HERMIN. Zakłada się, że wartość wskaźnika „wpływ realizacji programu na liczbę netto utworzonych miejsc pracy (szt.)” zostanie przeanalizowana w ramach zaplanowanego na rok 2013 badania ewaluacyjnego pt. „Ocena wpływu RPO Warmia i Mazury na zatrudnienie i rozwój społeczno-ekonomiczny woj. warmińsko-mazurskiego”.</p>	
1.4.	<p>Doprecyzowanie zapisu dotyczącego terytorialnej koncentracji wsparcia finansowego w ramach Programu</p>	<p>Na etapie programowania założono, że przedsięwzięcia rozwojowe w ramach RPO Warmia i Mazury na lata 2007-2013 lokowane będą w województwie proporcjonalnie do liczby ludności na obszarach o niskim oraz wysokim i przeciętnym potencjale rozwojowym – 20% środków na obszary o niskim potencjale rozwojowym i 80 % - na obszary o wysokim i przeciętnym potencjale rozwojowym. Nie możliwe jest utrzymanie dokładnie takiej proporcji. Dlatego proponuje się modyfikację tego zapisu poprzez wskazanie, że max. 20% środków będzie lokowanych na obszary o niskim potencjale rozwojowym i min. 80 % - na obszary o wysokim i przeciętnym potencjale rozwojowym. Strategia RPO WiM nie zostanie zmieniona a zapis jest bardziej elastyczny.</p>	<p>Bieżące analizy IZ RPO WiM</p>
<p>2. Oś priorytetowa Przedsiębiorczość</p>			

2.1	Obniżenie wartości docelowej wskaźnika „liczba projektów współpracy pomiędzy przedsiębiorstwami a jednostkami badawczymi” ze 110 szt. na 26 szt.	<p>Z analizy możliwości osiągnięcia wartości docelowej wskaźników określonych w ramach osi Przedsiębiorczość, uwzględniającej wielkości wskaźników wygenerowanych przez projekty wybrane do dofinansowania (stan na dzień 31.12.2010r.) oraz potencjalną wielkość wskaźnika, jaka może zostać wygenerowana przez niewykorzystaną alokację, zdiagnozowano zagrożenie w osiągnięciu szacowanej w 2007r. wartości docelowej wskaźników związanych z projektami współpracy pomiędzy przedsiębiorstwami a jednostkami badawczymi oraz projektów ze sfery B+R.</p> <p>W przypadku wskaźnika „liczba projektów współpracy pomiędzy przedsiębiorstwami a jednostkami badawczymi”, według stanu na dzień 31.12.2010r. projekty, dla których podpisane zostały umowy, generują wskaźnik na poziomie 25 sztuk. Analiza pokazała, że wykorzystano już ok. 80% środków EFRR przeznaczonych na realizację wskaźnika, który kształtuje się na poziomie tylko ok. 28% jego wartości docelowej. Niezakończona zostaje alokacja na poziomie ok. 20% środków EFRR przeznaczonych na realizację działań generujących wskaźnik. Na podstawie pozostałej do wykorzystania alokacji oraz informacji uzyskanych od potencjalnych beneficjentów o możliwym poziomie realizacji wskaźników w ramach kolejnych naborów wniosków, IZ RPO WiM zdiagnozowała, że najprawdopodobniej pojawi się tylko jeszcze jeden projekt generujący ten wskaźnik.</p> <p>Wartość docelowa wskaźnika „liczba projektów BRT w MŚP” określona została w RPO WiM na poziomie 30 sztuk. Według stanu na dzień 31.12.2010r. projekty, które zostały zaakceptowane do dofinansowania w ramach RPO WiM wygenerują wskaźnik na poziomie 3 sztuk. Zgodnie z przeprowadzoną analizą, w ramach pozostałej alokacji (ok. 50% alokacji z EFRR przeznaczonej na realizację wskaźnika) istnieje możliwość wygenerowania dodatkowo 4</p>	<p>Analiza wartości docelowych wskaźników monitoringu określonych w ramach I osi priorytetowej „Przedsiębiorczość” Regionalnego Programu Operacyjnego Warmia i Mazury na lata 2007-2013</p> <p>Badanie ewaluacyjne pt. „Ocena systemu wskaźników Regionalnego Programu Operacyjnego Warmia i Mazury na lata 2007-2013”</p>
2.2	Obniżenie wartości docelowej wskaźnika „liczba projektów BRT w MŚP” z 30 szt. na 7 szt.	<p>Wartość docelowa wskaźnika „liczba projektów BRT w MŚP” określona została w RPO WiM na poziomie 30 sztuk. Według stanu na dzień 31.12.2010r. projekty, które zostały zaakceptowane do dofinansowania w ramach RPO WiM wygenerują wskaźnik na poziomie 3 sztuk. Zgodnie z przeprowadzoną analizą, w ramach pozostałej alokacji (ok. 50% alokacji z EFRR przeznaczonej na realizację wskaźnika) istnieje możliwość wygenerowania dodatkowo 4</p>	<p>Analiza wartości docelowych wskaźników monitoringu określonych w ramach I osi priorytetowej „Przedsiębiorczość” Regionalnego Programu Operacyjnego Warmia i Mazury na lata 2007-2013</p>
2.3	Obniżenie wartości docelowej wskaźnika „liczba utworzonych miejsc pracy w zakresie B+R – etaty badawcze” z 22 szt. na 6 szt.	<p>Wartość docelowa wskaźnika „liczba utworzonych miejsc pracy w zakresie B+R – etaty badawcze” określona została w RPO WiM na poziomie 22 sztuk. Według stanu na dzień 31.12.2010r. projekty, które zostały zaakceptowane do dofinansowania w ramach RPO WiM wygenerują wskaźnik na poziomie 6 sztuk. Zgodnie z przeprowadzoną analizą, w ramach pozostałej alokacji (ok. 50% alokacji z EFRR przeznaczonej na realizację wskaźnika) istnieje możliwość wygenerowania dodatkowo 4</p>	<p>Analiza wartości docelowych wskaźników monitoringu określonych w ramach I osi priorytetowej</p>

¹ Regionalna Strategia Innowacyjności dla województwa warmińsko-mazurskiego do roku 2020

² Projekty realizowane w ramach PO RPW 2007-2013 przez UW-M to „Udoskonalenie infrastruktury i wyposażenia laboratoryjnego nauk technicznych i informatycznych”, „Rozbudowa, modernizacja i wyposażenie zespołu laboratoriów edukacyjno-badawczych technologii, jakości i bezpieczeństwa zdrowotnego żywności”, „Zakup aparatury naukowo-badawczej na potrzeby Centrum Innowacyjnych Technik Diagnostycznych i Terapeutycznych”, „Wyposażenie w sprzęt aparaturowy Centrum nutri-bio-chemicznego Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie”, „Wyposażenie w sprzęt aparaturowy laboratoriów nauk technicznych na rzecz zwiększenia ogólnodostępnej oferty badawczej UWM w Olsztynie”.

³ Projekt pn. „Wyposażenie i modernizacja zintegrowanych laboratoriów naukowo - badawczych Centrum Doskonałości BIOANIREP”.

		<p>jednostek tego wskaźnika.</p> <p>Wartość docelowa wskaźnika „liczba utworzonych miejsc pracy w zakresie B+R – etaty badawcze” określona została w RPO WiM na poziomie 22 sztuk. Na podstawie analizy możliwości osiągnięcia wartości docelowej tego wskaźnika, uwzględniając wielkość wskaźnika wygenerowaną przez projekty wybrane do dofinansowania (stan na dzień 31.12.2010r.) oraz potencjalną wielkość wskaźnika, jaka może zostać wygenerowana przez niewykorzystaną alokację (ok. 60% alokacji przeznaczonej na realizację wskaźnika) w ramach poddziałań, oszacowano wartość docelową wskaźnika na poziomie 6 szt.</p> <p>Decyzją IZ RPO WiM, w ramach dodatkowego wsparcia ze środków z KRW i DT, środki w wysokości 5 mln euro skierowane będą na dofinansowanie projektów realizowanych w ramach kategorii interwencji <i>07 Inwestowanie w przedsiębiorstwa bezpośrednio związane z dziedziną badań i innowacji</i>. Środki z KRW i DT planuje się przeznaczyć na wsparcie przedsięwzięć innowacyjnych, ale nie z dziedziny B+R, stąd dodatkowe środki z KRW i DT nie wygenerują dodatkowej wartości wskaźników z obszaru B+R.</p> <p>Przyczyną niskiej realizacji wskaźników z obszaru B+R nie są decyzje IZ RPO WiM a czynniki zewnętrzne, na które IZ RPO WiM nie miała wpływu. Chodzi tu o niezmienną się od lat sytuację społeczno-gospodarczą województwa warmińsko-mazurskiego w obszarze B+R. Województwo zaliczane jest do grupy regionów przeznaczających zdecydowanie mniej niż w kraju na działalność badawczo-rozwojową (B+R) i innowacyjną. Ogólne nakłady na działalność B+R w województwie od 2005r. charakteryzują się zmienną tendencją – naprzemiennym wzrostem i spadkiem. Na tle średniej wartości krajowej udział województwa jest wciąż znikomy, oscylujący wokół 1%. W analizowanym okresie warmińsko-mazurskie zajmowało pod tym względem 12-13 lokatę w kraju.</p> <p>Na etapie programowania, znana była zła sytuacja w obszarze B+R województwa. RPO WiM miał być narzędziem, które wesprze działania wywołujące pozytywne zmiany i poprawę powyżej opisanej sytuacji, m.in. poprzez skierowanie środków na inwestycje w:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Infrastrukturę badawczo-rozwojową w ośrodkach naukowych w obszarze badań na potrzeby usług budowlanych, 2. Na realizację projektów związanych z tworzeniem sieci powiązań sektora B+R z biznesem, 3. Wspólne przedsięwzięcia przemysłowo-naukowe tj. badania przemysłowe 	<p>„Przedsiębiorczość” Regionalnego Programu Operacyjnego Warmia i Mazury na lata 2007-2013</p>
--	--	---	---

		<p>i przedkonkurencyjne zakończone wdrażaniem wyników prac w przedsiębiorstwach.</p> <p>Zagrożenie w osiągnięciu wartości docelowych wskaźników RPO WiM związanych ze sferą B+R udowadnia jednak, że sytuacja podmiotów sfery B+R w województwie uniemożliwiła realizację zakładanych celów na szacowanym poziomie. Zgodnie z analizą potencjału naukowo-badawczego regionu, przeprowadzoną w roku 2010 na potrzeby aktualizacji <i>Regionalnej Strategii Innowacyjności Województwa Warmińsko-Mazurskiego</i>, regionalne przedsiębiorstwa charakteryzują się ciągle znikomą aktywnością w zakresie badań i rozwoju. Udział sektora przedsiębiorstw w nakładach na działalność B+R w województwie w 2008r. znacznie spadł (o 33,3 pkt. % tj. o 32,5 mln zł) z 35,4% w 2007 r. do 2,1% w 2008 r. a następnie nieco wzrósł do 5,8% w 2009 r. (do 6,7 mln zł). Ponadto przedsiębiorstwa Warmii i Mazur finansują swoją działalność badawczo-rozwojową głównie ze środków własnych (82,6% w 2008 r.) nie sięgając po wsparcie ze źródeł zewnętrznych. Analizując udział rodzajów działalności innowacyjnej w nakładach na działalność innowacyjną przedsiębiorstw przemysłowych województwa zauważyć można bardzo niski udział nakładów na działalność B+R, i jego niewielki wzrost w latach 2007-2009 (z 1,4 do 2,9%). Przedsiębiorstwa województwa warmińsko-mazurskiego koncentrują się głównie na wydatkach na zakup środków trwałych (96,7% w 2007 r. i 72,4% w 2009r.). W 2009r. średnio w Polsce przedsiębiorstwa przemysłowe ponosiły nakłady na działalność B+R na poziomie ok. 10% całości nakładów na działalność innowacyjną.</p> <p>Słabością regionu w sferze B+R są niewystarczające zasoby ludzkie aktywne w dziedzinie B+R – wskaźnik osób zatrudnionych w B+R na 1000 aktywnych zawodowo prawie nie zmienił się od 2004 roku i wyniósł w 2009r. 2 os. Jest on o ponad połowę niższy niż średnia krajowa. Jednocześnie struktura zatrudnionych w B+R jest niekorzystna, gdyż prawie 80% tych osób to pracownicy sektora szkolnictwa wyższego, a zaledwie niespełna 5% działa w przemyśle. Ta sytuacja jest wynikiem braku systemowego wsparcia dla przedsiębiorczych postaw wśród kadry naukowej oraz silnie sformalizowanej ścieżki kariery naukowej w Polsce. Regionalne uczelnie, tak jak większość podobnych jednostek w kraju, nie posiadają wewnętrznych regulacji dotyczących zarządzania własnością intelektualną.</p> <p>Regionalne przedsiębiorstwa niechętnie podejmują współpracę z innymi uczestnikami systemu innowacji w obszarze B+R. Wspólna działalność w tych obszarach z innymi podmiotami ma najczęściej charakter pionowy, wzdłuż łańcucha dostaw. Świadczyć o tym może brak zainteresowania realizacją projektów w powyższym zakresie nie tylko w ramach RPO WiM, ale również w</p>	
--	--	--	--

		<p>ramach programów krajowych. W ramach PO IG, działanie 5.1, <i>Wspieranie rozwoju powiązań kooperacyjnych o znaczeniu ponadregionalnym</i> brak jest projektów z naszego województwa po trzech rozstrzygniętych konkursach</p> <p>Sfera B+R województwa zdominowana jest przez jeden podmiot Uniwersytet Warmińsko Mazurski w Olsztynie (ok. 3300 pracowników). Pomimo widocznej aktywności UWM w dziedzinie pozyskiwania zewnętrznego finansowania na działalność z funduszy europejskich należy zauważyć, iż liczebność projektów i struktura sfery badawczo-rozwojowej, mierzona aktywnością w pozyskiwaniu zewnętrznych środków na rozwój, stanowi o niskim potencjale tej sfery w regionie.¹ Co więcej, badania regionalnych przedsiębiorstw wskazują, iż rzadko jednostki badawczo-rozwojowe stają się ich partnerami w działalności innowacyjnej. Aktywność UWM w dziedzinie projektów finansowanych z funduszy strukturalnych przeznaczona jest głównie na rozwój zaplecza dydaktycznego. Częściowo sformułowana oferta dla przedsiębiorstw, którą posiada UWM nie powoduje, że uczelnia staje się motorem innowacyjności i rozwoju w obszarze B+R. Przyczyną takiego stanu rzeczy może być fakt ukierunkowania działalności projektowej na sam uniwersytet i w konsekwencji zbyt słaba jego współpraca z przedsiębiorstwami, instytucjami otoczenia biznesu i samorządu.</p> <p>Ponadto, szkoły wyższe i jednostki naukowe z regionu (potencjalni beneficjenci RPO WiM) sięgały po wsparcie na projekty związane z inwestycjami w infrastrukturę badawczą do innych programów operacyjnych, a mianowicie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • W ramach PO Rozwój Polski Wschodniej 2007-2013 Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie realizuje bądź rozpocznie realizację 5 projektów z kwotą dofinansowania ok. 222 mln zł², • W ramach PO Innowacyjna Gospodarka 2007-2013 Instytut Rozrodu Zwierząt i Badań Żywności PAN w Olsztynie realizuje 1 projekt o wartości ok. 11,5 mln zł³. <p>Dodatkowo należy podkreślić, że zainteresowanie szkół wyższych aplikowaniem o środki z funduszy strukturalnych związane jest w pierwszej kolejności nie ze sferą B+R ale z zaspokojeniem potrzeb dotyczących modernizacji posiadanej infrastruktury, jak i wyposażeniem placówek w pomoce dydaktyczne. Stąd tak duże zainteresowanie tego typu projektami zarówno w RPO WiM (5 projektów), jak i w PO RPW (4 projekty).</p> <p>Sytuacja sfery B+R w województwie została dokładnie zdiagnozowana</p>	
--	--	--	--

		<p>w 2010r. na potrzeby aktualizacji Regionalnej Strategii Innowacyjności województwa warmińsko-mazurskiego. Na podstawie tej analizy opracowano cele strategiczne RIS, zgodnie z którymi w pierwszej kolejności, aby doprowadzić do zmiany w obszarze B+R należy podjąć działania, które przyczynia się do budowania silnego kapitału społecznego i kultury innowacji, dlatego województwo warmińsko-mazurskie w pierwszej kolejności powinno podjąć działania w kierunku budowy silnej kultury innowacyjnej jednostek, kultury innowacji w przedsiębiorstwach, administracji publicznej systemie edukacji. Działania, które przyczyniają się do realizacji tego celu, w większości są działaniami tzw. „miękkimi” (np. kursy podnoszące kompetencje, promocja współpracy) których źródłem finansowania, zgodnie z Planem Działań RIS, w głównej mierze może być PO Kapiyał Ludzki 2007-2013.. Wobec powyższego, można stwierdzić iż w tym okresie programowania (2007-2013) województwo dopiero buduje potencjał, który w przyszłej perspektywie finansowej zaowocuje aktywnością w aplikowaniu o środki na realizację projektów w obszarze B+R.</p> <p>Podsumowując, mimo, iż w ramach RPO WiM przeznaczono środki na poprawę sytuacji województwa w obszarze badań i rozwoju, to potencjalni beneficjenci wykazali dużo niższe niż zakładano zainteresowanie tego rodzaju projektami zarówno w RPO WiM jak i programach krajowych. Wynika to przede wszystkim z faktu, iż mimo założeń przyjętych w 2007r. w tej perspektywie finansowej województwo skoncentrowało się na budowie kultury innowacyjnej, która zaowocuje w przyszłej perspektywie. Można założyć, że utworzone w tej perspektywie, m.in. ze środków PO KL zaplecze w sferze innowacji i B+R, przyczyni się do zwiększenia zainteresowania projektami ze sfery B+R finansowanych ze środków EFRR wśród przedsiębiorców w przyszłej perspektywie finansowej.</p>	
2.4	<p>Dostosowanie rozkładu wartości docelowej wskaźnika „liczba projektów z zakresu bezpośredniego wsparcia inwestycyjnego dla przedsiębiorstw” na poszczególne jego składowe w następujący sposób:</p> <ul style="list-style-type: none"> – zmniejszenie wartości docelowej wskaźnika dotyczącego mikroprzedsiębiorstw z 489 szt. na 460 szt. – zwiększenie wartości docelowej wskaźnika dotyczącego małych przedsiębiorstw z 211 szt. na 308 szt. 	<p>Decyzją IZ RPO WiM planuje się wprowadzić do budżetu RPO WiM dodatkowe środki z KRW i DT w wysokości ok. 20 mln euro (15 mln euro na kategorię interwencji 08 i ok. 5 mln euro na kategorię interwencji 07) z przeznaczeniem na bezpośrednie wsparcie inwestycyjne dla przedsiębiorstw z Warmii i Mazur. Propozycja zaktualizowania zapisów dotyczących celów w zakresie przedsiębiorczości (wartości docelowych wskaźników) związane są m.in. wprowadzeniem właśnie tych dodatkowych środków.</p> <p>Wartość docelowa wskaźnika „liczba projektów z zakresu bezpośredniego wsparcia inwestycyjnego dla przedsiębiorstw” określona w RPO WiM na poziomie 765 szt., zostanie najprawdopodobniej osiągnięta dzięki projektom wybranym do dofinansowania według stanu na dzień 31.12.2010r. .</p>	<p>Analiza wartości docelowych wskaźników monitoringu określonych w ramach I osi priorytetowej „Przedsiębiorczość” Regionalnego Programu Operacyjnego Warmia i Mazury na lata 2007-2013</p> <p>Analiza „Wskaźniki RPO WiM o potencjalnym wykonaniu większym niż</p>

<p>– zwiększenie wartości docelowej wskaźnika dotyczącego średnich przedsiębiorstw z 53 szt. na 173 szt.</p> <p>– zwiększenie wartości docelowej wskaźnika dotyczącego dużych przedsiębiorstw z 12 szt. na 31 szt.</p> <p>W konsekwencji powyższych zmian należy zwiększyć wartość docelową wskaźnika „liczba projektów z zakresu bezpośredniego wsparcia inwestycyjnego dla przedsiębiorstw” z 765 szt. do 972 szt.</p>	<p>Zidentyfikowano natomiast zagrożenia w realizacji wskaźnika składowego dotyczącego mikroprzedsiębiorstw. Docelowa wartość tego wskaźnika w RPO WiM wynosi 489 sztuk, zaś w wyniku przeprowadzonej analizy (uwzględniającej dodatkowe środki z KRW i DT, dane o projektach wybranych do dofinansowania według stanu na dzień 31.12.2010, zidentyfikowane potrzeby potencjalnych beneficjentów, niezakontraktowaną alokację z EFRR przeznaczoną na oś przedsiębiorczość) oszacowano potencjalne możliwości osiągnięcia tego wskaźnika na poziomie 460 szt. tzn. o 6% mniej niż szacowano w 2007r.</p> <p>W ramach przeprowadzonej analizy oszacowano też potencjalne wartości docelowe pozostałych wskaźników składowych. Zgodnie z wynikami analizy, wartości pozostałych wskaźników mogą zostać przekroczone.</p> <p>W związku z przeznaczeniem dodatkowych środków z KRW i DT na bezpośrednie wsparcie przedsiębiorstw z Warmii i Mazur, proponuje się zaktualizować wskaźniki dotyczące realizacji celów RPO WiM w tym zakresie i dokonać zmian w wartościach wskaźników składowych co w konsekwencji wpłynie na zwiększenie wartości wskaźnika głównego z 765 do 972 sztuk.</p> <p>Według jednostki wdrażającej działania związane z bezpośrednim wsparciem przedsiębiorstw w ramach osi priorytetowej „Przedsiębiorczość” (Warmińsko-Mazurskiej Agencji Rozwoju Regionalnego S.A.) wartość docelowa wskaźników została przekroczona już na obecnym etapie wdrażania programu w przypadku małych i średnich przedsiębiorstw, kosztem przedsiębiorstw najmniejszych mimo, iż kryteria wyboru projektów o dofinansowanie uzależniają ilość przyznanych punktów od statusu przedsiębiorstwa. Wynika to z faktu, że małe oraz średnie firmy posiadają lepszy potencjał do przeprowadzenia prac inwestycyjnych w swoich przedsiębiorstwach. Projekty realizowane przez małe i średnie przedsiębiorstwa cechują się często lepszą jakością oraz większą zgodnością z założeniami <i>Strategii rozwoju społeczno-gospodarczego województwa warmińsko-mazurskiego</i>. Dbałość o zgodność z kierunkami rozwoju województwa była nadrzędna podczas oceny i rekomendowania projektów do dofinansowania nad strukturę przedsiębiorstw w zależności od ich statusu. Ponadto przedsiębiorstwa małe i średnie mogły pozwolić sobie na wyższe zwiększenie zatrudnienia. Zwiększanie zatrudnienia jest z kolei jednym z podstawowych mierników wdrażania RPO WiM, a wysoki poziom realizacji wskaźnika rezultatu "liczba utworzonych miejsc pracy" bezwzględnie przyczyni się do realizacji zamierzeń strategicznych województwa. Zachowanie podziału przyznawania wsparcia inwestycyjnego dla przedsiębiorstw w zależności od ich wielkości groziło brakiem możliwości</p>	<p>100%”.</p>
---	---	---------------

		wygenerowania odpowiedniego wzrostu poziomu zatrudnienia. W wyniku wybranych do dofinansowania projektów wskaźnik dotyczący liczby utworzonych miejsc pracy zostanie osiągnięty.	
2.5	Zwiększenie wartości docelowej wskaźnika „Liczba MŚP, które otrzymały wsparcie na promocję produktów i procesów przyjaznych środowisku” z 78 szt. na 278 szt.	<p>IP II odpowiedzialna za wdrażanie poddziałań 1.1.5 – 1.1.9 (dotyczących bezpośredniego wsparcia dla przedsiębiorstw), prowadząc monitoring realizacji RPO WiM na bieżąco identyfikowała te działania, w których zainteresowanie projektami było znikome i te działania, w których popyt na środki znacznie przekraczał ich alokację. IZ RPO WiM dokonywała przesunięć między tymi poddziałaniami, które miały za zadanie zmaksymalizować stopień wykorzystania środków i wygenerować maksymalne wartości przypisanych do poddziałań wskaźników. Dodatkowo IZ RPO WiM planuje przeznaczyć ok. 20 mln euro dodatkowych środków z KRW i DT na realizację projektów w ramach poddziałań dotyczących wsparcia bezpośredniego dla przedsiębiorstw. Wszystko to przyczyni się potencjalnie do wygenerowania większej niż szacowano w 2007r. wartości wskaźnika „liczba MŚP, które otrzymały wsparcie na promocję produktów i procesów przyjaznych środowisku”.</p> <p>Z monitoringu wdrażania RPO WiM wynika, iż coraz więcej projektów realizowanych przez przedsiębiorstwa jest przyjaznych środowisku. Dokonując szacowania wartości docelowej tego wskaźnika przed uruchomieniem programu założono, że spełniać go będą tylko te inwestycje, których głównym motywem realizacji będzie „promocja produktów i procesów przyjaznych środowisku” i realizowane będą w ramach kategorii interwencji 06 – Wsparcie na rzecz MŚP w zakresie promocji produktów i procesów przyjaznych dla środowiska (wdrożenie efektywnych systemów zarządzania środowiskiem, wdrożenie i stosowanie/użytkowanie technologii zapobiegania zanieczyszczeniom, wdrożenie czystych technologii do działalności produkcyjnej przedsiębiorstw). Osiągnięta wartość wskaźnika obejmuje również inwestycje, dla których „promocja produktów i procesów przyjaznych środowisku” jest efektem dodatkowym (m.in. realizowane w ramach innych kategorii interwencji, np. 08). Dotyczy to znacznej części inwestycji z zakresu zakupu nowych maszyn i urządzeń niezbędnych do funkcjonowania firmy. Technologie stosowane w takich urządzeniach bardzo często ograniczają szkodliwe oddziaływanie na środowisko, zmniejszają wykorzystanie zasobów materiałowych, dlatego przedsiębiorcy często deklarowali pozytywne oddziaływanie projektu na środowisko, a tym samym deklarowali osiągnięcie przedmiotowego wskaźnika, czego nie przewidziano na etapie programowania i szacowania wartości docelowej wskaźnika.</p> <p>Proponowana nowa wartość docelowa wskaźnika została oszacowana na</p>	<p>Analiza wartości docelowych wskaźników monitoringu określonych w ramach I osi priorytetowej „Przedsiębiorczość” Regionalnego Programu Operacyjnego Warmia i Mazury na lata 2007-2013</p> <p>Analiza „Wskaźniki RPO WiM o potencjalnym wykonaniu większym niż 100%”.</p>

		podstawie realizacji wartości wskaźników w ramach projektów wybranych do dofinansowania (według stanu na dzień 31.12.2010r.), prognozowanej do realizacji wartości wskaźnika w ramach pozostałej alokacji oraz uwzględnia dodatkowe środki pochodzące z podziału krajowej rezerwy wykonania i dostosowania technicznego.	
2.6	Przesunięcie terminu realizacji wartości docelowej wskaźnika „wartość pożyczek i gwarancji udzielonych przedsiębiorcom” z roku 2013 na rok 2015.	<p>Wartość docelowa wskaźnika „wartość pożyczek i gwarancji udzielonych przedsiębiorcom” określona została w RPO WiM na poziomie 110 000 000 zł. Jego realizacja w 2015 r., na podstawie podpisanych umów o dofinansowanie, wyniesie 106 412 500 zł. tj. ok. 97 % wartości docelowej.</p> <p>Z przeprowadzonej analizy wynika, że do końca 2013 r. możliwe jest udzielenie wszystkich zaplanowanych pożyczek (tempo udzielania pożyczek jest znacznie szybsze niż określone w harmonogramie projektu – do końca 2010 r. zrealizowano 42% wartości wskaźnika). Natomiast do końca 2013 r. nie jest możliwe udzielenie wszystkich poręczeń (do końca 2010 r. zrealizowano 11% wartości wskaźnika określonego w harmonogramie projektu).</p> <p>Jednocześnie zgodnie z kierunkową decyzją Zarządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego część środków z krajowej rezerwy wykonania zostanie przeznaczonych na dofinansowanie funduszy pożyczkowych i poręczeniowych – 5 mln euro. Zakłada się, że środki te zostaną uruchomione w 2012 r. i będą generowały dodatkową wartość wskaźnika do 2015 r. Zatem można stwierdzić, że cele RPO WiM określone dla tego typu wsparcia, a tym samym wskaźnik programowy „wartość pożyczek i gwarancji udzielonych przedsiębiorcom” zostaną osiągnięty, ale dopiero w roku 2015 stąd proponuje się zmianę w RPO WiM poprzez zaktualizowanie terminu osiągnięcia wartości docelowej wskaźnika z 2013 na 2015r.</p>	<p>Analiza wartości docelowych wskaźników monitoringu określonych w ramach I osi priorytetowej „Przedsiębiorczość” Regionalnego Programu Operacyjnego Warmia i Mazury na lata 2007-2013</p>
2.7	Zwiększenie wartości docelowej wskaźnika „Liczba projektów z zakresu bezpośredniego wsparcia inwestycyjnego dla przedsiębiorstw przez pierwsze 2 lata po rozpoczęciu działalności” z 107 szt. na 163 szt.	<p>W ramach poddziałań 1.1.5 - 1.1.9 wartość docelowa wskaźnika została już na obecnym etapie wdrażania programu nieznacznie przekroczona. Określając poziom wskaźnika możliwego do osiągnięcia na początku okresu programowania brano pod uwagę wartość alokacji przeznaczonej na obsługę projektów z zakresu bezpośredniego wsparcia inwestycyjnego oraz zbliżoną do maksymalnego poziomu wielkość dofinansowania jednej inwestycji. Średnia wartość dotacji nie osiągnęła poziomu bliskiego maksimum dofinansowania możliwego do uzyskania. Dlatego podpisano umowy o dofinansowanie z większą liczbą wnioskodawców. Stopień potencjalnej realizacji wskaźnika na 31.12.2010r. (129,91%) świadczy o prawidłowej realizacji programu w zakresie konkurencyjności przedsiębiorstw.</p> <p>Proponowana nowa wartość docelowa wskaźnika została oszacowana na</p>	<p>Analiza wartości docelowych wskaźników monitoringu określonych w ramach I osi priorytetowej „Przedsiębiorczość” Regionalnego Programu Operacyjnego Warmia i Mazury na lata 2007-2013</p> <p>Analiza „Wskaźniki RPO WiM o potencjalnym wykonaniu większym niż</p>

		podstawie potencjalnej realizacji wartości wskaźników w ramach projektów wybranych do dofinansowania, prognozowanej do realizacji wartości wskaźnika w ramach pozostałej alokacji oraz uwzględnia dodatkowe środki pochodzące z podziału krajowej rezerwy wykonania i dostosowania technicznego.	100%”.
2.8	<p>– Zwiększenie wartości docelowej wskaźnika „dodatkowe inwestycje wykreowane dzięki wsparciu” ze 188 mln euro na 438 mln euro.</p> <p>– zmiana źródła pozyskiwania danych w przypadku wskaźnika „dodatkowe inwestycje wykreowane dzięki wsparciu” z „beneficjent” na „System monitoringu, Instytucja Zarządzająca i Pośrednicząca”.</p>	<p>Zgodnie z decyzją IZ RPO WiM dodatkowe środki w wysokości blisko 20 mln Euro z KRW i DT będą kierowane na bezpośrednie wsparcie przedsiębiorczości na Warmii i Mazurach. Dodatkowe środki z KRW i DT przyczynią się do wygenerowania większej niż szacowano wartości wskaźnika „dodatkowe inwestycje wykreowane dzięki wsparciu”. W związku z tym proponuje się zwiększenie wartości docelowej wskaźnika „dodatkowe inwestycje wykreowane dzięki wsparciu” z 188 mln euro do 438 mln euro.</p> <p>Proponowana nowa wartość docelowa wskaźnika została oszacowana na podstawie dodatkowych środków pochodzących z podziału krajowej rezerwy wykonania i dostosowania technicznego. potencjalnej realizacji wartości wskaźników w ramach projektów wybranych do dofinansowania (według stanu na dzień 31.12.2010r.) oraz, prognozowanej do realizacji wartości wskaźnika w ramach pozostałej alokacji (ok. 13% niezakontraktowanych środków z EFRR przeznaczonych na oś „Przedsiębiorczość”).</p> <p>Proponuje się także zmianę źródła pozyskiwania danych o wskaźniku z „beneficjent” na „system monitoringu, IZ i IP” ponieważ faktycznym źródłem danych o wskaźniku są dane generowane z systemu informatycznego RPO WiM - LSI MAKS (wartość podpisanych umów o dofinansowanie), które generuje IZ i IP.</p>	<p>Analiza wartości docelowych wskaźników monitoringu określonych w ramach I osi priorytetowej „Przedsiębiorczość” Regionalnego Programu Operacyjnego Warmia i Mazury na lata 2007-2013</p> <p>Analiza „Wskaźniki RPO WiM o potencjalnym wykonaniu większym niż 100%”.</p>
3. Oś priorytetowa Infrastruktura transportowa regionalna i lokalna			
3.1	Zwiększenie wartości docelowej wskaźnika „Liczba projektów z zakresu transportu” z 60 szt. na 123 szt.	W ramach alokacji przeznaczonej na infrastrukturę regionalną i lokalną pozostaje około 50% niezakontraktowanych środków (stan na dzień 31.12.2010r.). Obserwując dotychczasowy proces wdrażania działań w ramach tej osi priorytetowej (przebieg dotychczasowych konkursów, proces przygotowania i realizacji projektów indywidualnych, aktualne i planowane w przyszłości zachowania beneficjentów w stosunku do planów inwestycyjnych przed uruchomieniem programu, zmiany kosztów wykonania inwestycji infrastrukturalnych, dotychczasowe decyzje IZ RPO WiM w zakresie przesunięcia środków pomiędzy poszczególnymi działaniami tej osi celem lepszego wykorzystania dostępnej alokacji i pełniejszego stopnia osiągnięcia założonych celów) połowa okresu wdrażania programu jest odpowiednim	Analiza „Wskaźniki RPO WiM o potencjalnym wykonaniu większym niż 100%”.

		<p>momentem do aktualizacji celów/wskaźników dla tej osi priorytetowej.</p> <p>W 2007r. wskaźnik „liczba projektów z zakresu transportu” szacowano przy założeniu maksymalnych poziomów wsparcia i przy założeniu, że rozkład udzielanego wsparcia będzie równomierny w poszczególnych latach. Uwzględniono również koszty budowy infrastruktury transportowej wygenerowane na podstawie danych historycznych, głównie w oparciu o projekty realizowane w poprzedniej perspektywie finansowej. Koszty budowy infrastruktury transportowej są uzależnione od bardzo wielu czynników np. sytuacji społeczno-ekonomicznej globalnej/krajowej/poszczególnych firm, ilości inwestycji realizowanych przez poszczególne firmy w różnych krajach/regionach, zmian cen wykonania poszczególnych inwestycji w infrastrukturze transportowej w poszczególnych latach wdrażania RPO WiM. Wszystkie te czynniki mają istotny wpływ na stopień osiągnięcia celów założonych dla działań z zakresu transportu w roku 2007. IZ RPO WiM prowadząc bieżący monitoring programu zidentyfikowała w niektórych działaniach tej osi priorytetowej inne, od pierwotnie deklarowanych w roku 2007, zachowania poszczególnych beneficjentów oraz zmiany planów inwestycyjnych beneficjentów i potencjalnych beneficjentów. Koniecznym wówczas wydały się dla IZ RPO WiM przesunięcia pomiędzy poszczególnymi działaniami tej osi priorytetowej w celu lepszej absorpcji środków i zwiększenia stopnia osiągnięcia celów/wskaźników programowych. Zlecono wykonanie badania ewaluacyjnego „Badanie ad-hoc przesunięcia alokacji środków pomiędzy poddziałaniami 5.1.5 oraz 5.1.6 w ramach V osi priorytetowej RPO WiM na lata 2007-2013” celem zweryfikowania planowanych przesunięć. W wyniku badania dokonano przesunięć pomiędzy poszczególnymi działaniami tej osi, jak również wdrożono inne działania (tj. np. intensyfikacja działań informacyjno – promocyjnych, ogłoszenie dodatkowych konkursów dedykowanych na zagrożone obszary wsparcia).</p> <p>Powyżej opisane działania spowodowały, że w ramach przeglądu śródkresowego RPO WiM istotnym jest dokonanie aktualizacji celów/wskaźników dla osi priorytetowej „Transport”</p> <p>Proponowana nowa wartość docelowa wskaźnika „liczba projektów z zakresu transportu” uwzględnia środki dotychczas zakontraktowane, jak i blisko 50% środków jeszcze niezakontraktowanych.</p>	
3.2	<p>Dostosowanie rozkładu wartości docelowej wskaźnika „długość nowych dróg” na poszczególne jego składowe (kategorie dróg) w</p>	<p>Szacowanie wartości docelowych wskaźników dotyczących zarówno budowy jak i rekonstrukcji dróg w województwie odbyło się w 2007r. na podstawie danych historycznych (pochodzących z poprzedniego okresu programowania)</p>	<p>Analiza wartości docelowych wskaźników monitoringu określonych w</p>

	<p>następujący sposób:</p> <ul style="list-style-type: none"> – pozostawienie wartości docelowej wskaźnika dotyczącego dróg wojewódzkich na poziomie 5 km. – zmniejszenie wartości docelowej wskaźnika dotyczącego dróg powiatowych z 21 km na 4 km. – zwiększenie wartości docelowej wskaźnika dotyczącego dróg gminnych z 2 km na 9 km. – zmniejszenie wartości docelowej wskaźnika dotyczącego dróg powiatowych i gminnych na terenach wiejskich z 11 km na 6 km. <p>W konsekwencji powyższych zmian wartość docelowa wskaźnika „długość nowych dróg” przyjmie nową wartość równą 18 km.</p> <p>Zmiany źródła pozyskiwania danych o wskaźniku „długość nowych dróg” z „beneficjent” na „System monitoringu, Instytucja Zarządzająca, beneficjent”.</p>	<p>oraz z planów inwestycyjnych potencjalnych beneficjentów RPO WiM (przed uruchomieniem programu). W oparciu o te informacje szacowano wartości docelowe wskaźników dotyczących zarówno budowy jak i modernizacji dróg. W rzeczywistości okazało się jednak, że rozkład zainteresowania budową nowych i rekonstrukcją dróg jest inny niż zgłaszane to było w 2007r., tzn. beneficjenci i potencjalni beneficjenci RPO WiM bardziej są zainteresowani projektami z zakresu modernizacji dróg nie zaś ich budową.</p> <p>Na podstawie danych z monitoringu wdrażania RPO WiM, IZ RPO WiM zidentyfikowała w roku 2010 trudności w realizacji wskaźnika dotyczącego budowy dróg i duże zainteresowanie środkami przeznaczonymi na rekonstrukcję już istniejących dróg. Sytuację powyższą potwierdziły wyniki przeprowadzonego na zlecenie IZ „Badania ad-hoc przesunięcia alokacji środków pomiędzy poddziałaniami 5.1.5 oraz 5.1.6 w ramach V osi priorytetowej RPO WiM na lata 2007-2013”. Wyniki badania pokazały, że układ popytowy projektów (zainteresowanie potencjalnych beneficjentów) spowodował, że zagrożone są wskaźniki dotyczące długości nowych dróg powiatowych oraz nowych dróg powiatowych na terenach wiejskich, zaś potencjalna długość zmodernizowanych dróg tych kategorii zostanie przekroczona. Wyniki te zostały określone m.in. na podstawie wywiadów CAWI i IDI przeprowadzonych z potencjalnymi beneficjentami RPO WiM osi priorytetowej „Infrastruktura transportowa regionalna i lokalna”. Na podstawie wyników badania, autor badania rekomendował przesunięcie środków EFRR na kategorię 23 <i>Drogi regionalne i lokalne</i> i ogłoszenie dodatkowych konkursów na projekty, które wygenerują zagrożony wskaźnik. Zgodnie z rekomendacjami z badania, IZ wdrożyła w 2010r. działania zaradcze, które miały przyczynić się do wygenerowania maksymalnej wielkości wskaźników zagrożonych (długości nowych dróg powiatowych oraz nowych dróg powiatowych na terenach wiejskich). Dokonano przesunięć do kategorii 23 i ogłoszono konkurs dedykowany jedynie na projekty dotyczące budowy dróg powiatowych ze szczególnym uwzględnieniem terenów wiejskich.. Niestety nawet te działania nie przyniosły spodziewanych efektów. Złożone projekty, w ramach ogłoszonego dodatkowego konkursu, łącznie obejmują budowę tylko 2,03 km dróg powiatowych, w tym żaden nie dotyczy terenów wiejskich. Potwierdza to jak małe jest zainteresowanie (małe potrzeby) potencjalnych beneficjentów realizacją projektów dotyczących budowy dróg powiatowych. W konsekwencji założona w roku 2007 wartość docelowa wskaźnika budowy nowych dróg powiatowych oraz budowy nowych dróg powiatowych i gminnych na obszarach wiejskich nie zostanie osiągnięta. W związku z powyższym nie zostanie też</p>	<p>ramach V osi priorytetowej „Infrastruktura transportowa regionalna i lokalna” Regionalnego Programu Operacyjnego Warmia i Mazury na lata 2007-2013</p> <p>Badanie ad-hoc przesunięcia alokacji środków pomiędzy poddziałaniami 5.1.5 oraz 5.1.6 w ramach V osi priorytetowej Regionalnego Programu Operacyjnego Warmia i Mazury na lata 2007-2013</p>
3.3	<p>Dostosowanie rozkładu wartości docelowej wskaźnika „długość zrekonstruowanych dróg” na poszczególne jego składowe (kategorie dróg) w następujący sposób:</p> <ul style="list-style-type: none"> – zwiększenie wartości docelowej wskaźnika dotyczącego dróg wojewódzkich z 230 km na 332 km. – zwiększenie wartości docelowej wskaźnika dotyczącego dróg powiatowych z 62 km na 200 km. – zwiększenie wartości docelowej wskaźnika dotyczącego dróg gminnych z 12 km na 56 km. 	<p>na projekty, które wygenerują zagrożony wskaźnik. Zgodnie z rekomendacjami z badania, IZ wdrożyła w 2010r. działania zaradcze, które miały przyczynić się do wygenerowania maksymalnej wielkości wskaźników zagrożonych (długości nowych dróg powiatowych oraz nowych dróg powiatowych na terenach wiejskich). Dokonano przesunięć do kategorii 23 i ogłoszono konkurs dedykowany jedynie na projekty dotyczące budowy dróg powiatowych ze szczególnym uwzględnieniem terenów wiejskich.. Niestety nawet te działania nie przyniosły spodziewanych efektów. Złożone projekty, w ramach ogłoszonego dodatkowego konkursu, łącznie obejmują budowę tylko 2,03 km dróg powiatowych, w tym żaden nie dotyczy terenów wiejskich. Potwierdza to jak małe jest zainteresowanie (małe potrzeby) potencjalnych beneficjentów realizacją projektów dotyczących budowy dróg powiatowych. W konsekwencji założona w roku 2007 wartość docelowa wskaźnika budowy nowych dróg powiatowych oraz budowy nowych dróg powiatowych i gminnych na obszarach wiejskich nie zostanie osiągnięta. W związku z powyższym nie zostanie też</p>	<p>Analiza wartości docelowych wskaźników monitoringu określonych w ramach V osi priorytetowej „Infrastruktura transportowa regionalna i lokalna” Regionalnego Programu Operacyjnego Warmia i Mazury na lata 2007-2013</p>

<p>– zwiększenie wartości docelowej wskaźnika dotyczącego dróg powiatowych i gminnych na terenach wiejskich z 33 km na 107 km.</p> <p>W konsekwencji powyższych zmian wartość docelowa wskaźnika „długość zrekonstruowanych dróg” przyjmie nową wartość równą 588 km.</p> <p>Zmiana źródła pozyskiwania danych o wskaźniku „długość zrekonstruowanych dróg” z „beneficjent” na „System monitoringu, Instytucja Zarządzająca, beneficjent”.</p>	<p>osiągnięty wskaźnik główny dotyczący budowy nowych dróg.</p> <p>Mimo, iż zagrożone jest osiągnięcie szacowanych wartości docelowych wskaźników dotyczących budowy nowych dróg powiatowych w tym dróg powiatowych na terenach gminnych, pozostałe wskaźniki dotyczące budowy dróg oraz wskaźniki dotyczące modernizacji dróg (w tym dróg powiatowych oraz powiatowych i gminnych na terenach wiejskich) zostały już przekroczone według stanu na dzień 31.12.2010r. W ramach działań realizujących powyższe wskaźniki, ponad 50% alokacji środków z EFRR jest jeszcze niezakontraktowana. Wobec tego oraz faktu, że łączna liczba budowanych i rekonstruowanych dróg według proponowanego rozkładu zostanie osiągnięta zgodnie z założeniami RPO WiM, można stwierdzić, że cel dotyczący poprawy zewnętrznej dostępności i wewnętrznej spójności transportowej regionu zostanie osiągnięty – zgodnie z celami RPO WiM. Mimo to proponuje się w ramach przeglądu śródkresowego RPO WiM zaktualizować cele/wskaźniki szczegółowe dotyczące budowy i modernizacji dróg zgodnie z przedstawioną propozycją.</p> <p>Proponuję się także zmianę źródła pozyskiwania danych o wskaźnikach: „długość nowych dróg” i „długość zrekonstruowanych dróg” z „beneficjent” na „System monitoringu, Instytucja Zarządzająca, beneficjent”. W wyniku analizy danych z systemu monitoringu RPO WiM stwierdzono, że beneficjenci nie zawsze zaznaczają wskaźnik „łączna długość nowych dróg”, mimo iż wybierają jeden ze składowych tego wskaźnika: „długość nowych dróg – wojewódzkich”, „długość nowych dróg – powiatowych” lub „długość nowych dróg – gminnych”. Powoduje to sytuację, że dane wygenerowane na potrzeby monitoringu są często błędne (łączna liczba nowych dróg nie jest równa sumie nowych dróg wojewódzkich, powiatowych i gminnych). W związku z zaistniałą sytuacją należy dokonać zmian w sposobie zbierania danych na temat wskaźnika „łączna długość nowych dróg” poprzez sumowanie wartości wskaźników: „długość nowych dróg – wojewódzkich”, „długość nowych dróg – powiatowych” lub „długość nowych dróg – gminnych” z poziomu IZ.</p> <p>W wyniku analizy danych z systemu monitoringu RPO WiM stwierdzono, że beneficjenci nie zawsze zaznaczają wskaźnik „łączna długość zrekonstruowanych dróg”, mimo iż wybierają jeden ze składowych tego wskaźnika: „długość zrekonstruowanych dróg – wojewódzkich”, „długość zrekonstruowanych dróg – powiatowych” lub „długość zrekonstruowanych dróg – gminnych”. Powoduje to sytuację, że dane wygenerowane na potrzeby monitoringu są często błędne (łączna liczba zrekonstruowanych dróg nie jest równa sumie zrekonstruowanych dróg wojewódzkich, powiatowych i</p>	
--	--	--

		gminnych). W związku z zaistniałą sytuacją należy dokonać zmian w sposobie zbierania danych na temat wskaźnika „łączna długość zrekonstruowanych dróg” poprzez sumowanie wartości wskaźników: „długość zrekonstruowanych dróg – wojewódzkich”, „długość zrekonstruowanych dróg – powiatowych” lub „długość zrekonstruowanych dróg – gminnych” z poziomu IZ.	
3.4	Obniżenie wartości docelowej wskaźnika „długość nowych linii kolejowych” z 4 km na 3 km .	<p>Zgodnie z przyjętymi na etapie programowania założeniami, w obliczu ciągłego wzrostu znaczenia transportu lotniczego, w ramach RPO WiM dofinansowany będzie projekt budowy portu lotniczego w Szymanach, który przyczyni się do przełamania peryferyzacji transportowej województwa warmińsko-mazurskiego i rozwoju gospodarczego regionu. Natomiast zgodnie z zapisami RPO WiM „w celu zapewnienia szybkiego i bezpiecznego transportu pasażerów z lotniska do stolicy województwa przeprowadzona zostanie inwestycja polegająca na modernizacji linii kolejowej relacji Olsztyn-Szczytno-Szycymany”. Wskazane w <i>Szczegółowym opisie osi priorytetowej V „Infrastruktura transportowa regionalna i lokalna” RPO WiM</i> typy projektów związanych z liniami kolejowymi dotyczą jedynie modernizacji i budowy linii kolejowej relacji Olsztyn-Szczytno-Szycymany. Na realizację tego celu w RPO WiM zarezerwowane zostało ponad 31 mln euro z EFRR. Cel ten jest planowany do osiągnięcia w ramach dwóch projektów: projektu dotyczącego modernizacji linii kolejowej relacji Olsztyn-Szczytno-Szycymany (na realizację tego projektu podpisana została umowa o dofinansowanie) oraz projektu komplementarnego, dotyczącego budowy linii kolejowej z Szyman do terminala lotniska (projekt planowany jest do złożenia, a jego założenia uzależnione są od położenia terminala lotniska).</p> <p>W roku 2007 wartość docelowa wskaźnika „<i>długość nowych linii kolejowych</i>” szacowana była w oparciu o przygotowywany plan budowy Regionalnego Portu Lotniczego Olsztyn-Mazury, który uwzględniał odległość terminala lotniska od istniejącej sieci kolejowej na poziomie ok. 4 km. Na takim poziomie określono zatem w 2007r. wartość docelową wskaźnika „długość nowych linii kolejowych”, gdyż tylko ten projekt w założeniach miał realizować wskaźnik.. W chwili obecnej przygotowywany jest szczegółowy <i>Plan Generalny Lotniska</i> zawierający m.in. koncepcję przestrzenno-architektoniczną portu lotniczego i infrastruktury lotniska, w ramach którego zmieniona została lokalizacja terminala lotniska. Zgodnie z założeniami znajduje on się w odległości ok. 3 km od istniejącej linii kolejowej.</p> <p>Wobec powyższego proponuje się zaktualizować cele RPO WiM mierzone za pomocą wskaźnika „<i>długość nowych linii kolejowych</i>” i zmienić jego wartość docelową z 4 na 3 km..</p>	<p>Badanie ad-hoc przesunięcia alokacji środków pomiędzy poddziałaniami 5.1.5 oraz 5.1.6 w ramach V osi priorytetowej Regionalnego Programu Operacyjnego Warmia i Mazury na lata 2007-2013</p> <p>Analiza wartości docelowych wskaźników monitoringu określonych w ramach V osi priorytetowej „Infrastruktura transportowa regionalna i lokalna” Regionalnego Programu Operacyjnego Warmia i Mazury na lata 2007-2013</p>

3.5	<p>Usunięcie wskaźnika „długość przebudowanych / rozbudowanych dróg wodnych” o wartości docelowej 64 km</p>	<p>Wskaźnik „długość przebudowanych/rozbudowanych dróg wodnych” nie jest wskaźnikiem z listy Core indicators. W 2007 roku jego wartość docelowa szacowana była w oparciu o plany inwestycyjne potencjalnych beneficjentów zainteresowanych realizacją projektów generujących ten wskaźnik (Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Gdańsku i Zarząd Gospodarki Wodnej w Warszawie – jedyni potencjalni beneficjenci tego obszaru wsparcia).</p> <p>W trakcie realizacji Programu, IZ RPO WiM zidentyfikowała brak zainteresowania ogłaszanymi naborami wniosków o dofinansowanie projektów dotyczących śródlądowych dróg wodnych (poddziałanie 5.1.5 RPO WiM). Wobec czego, w 2010 r. na zlecenie IZ RPO WiM przeprowadzone zostało przez firmę PSDB Sp. z o.o. badanie ewaluacyjne pn. <i>Badanie ad-hoc przesunięcia alokacji środków pomiędzy poddziałaniami 5.1.5 oraz 5.1.6 w ramach V osi priorytetowej Regionalnego Programu Operacyjnego Warmia i Mazury na lata 2007-2013</i>”. Opierając się m.in. na bezpośrednich wywiadach z potencjalnymi beneficjentami poddziałania 5.1.5 RPO WiM (RZGW w Gdańsku i w Warszawie) oraz na informacjach z panelu dyskusyjnego z udziałem potencjalnych beneficjentów poddziałania 5.1.5 i przedstawicieli IZ RPO WiM, wykonawca badania ewaluacyjnego zdiagnozował, że mimo zgłaszanych w 2007r. potrzeb inwestycyjnych potencjalnych beneficjentów to:</p> <ul style="list-style-type: none"> – projekty dotyczące przebudowy, rozbudowy dróg wodnych realizowane są w ramach innego programu operacyjnego (PO IG – Rewitalizacja Kanału Elbląskiego) bądź też nie są możliwe do zrealizowania w obecnej perspektywie finansowej (projekt dotyczący drogi wodnej pomiędzy jeziorami Śniardwy i Niegocin), – w ramach RPO WiM potencjalni beneficjenci planują realizować tylko dwa projekty, nie obejmujące swoim zakresem przebudowy bądź rozbudowy drogi wodnej (wobec czego nie realizują wskaźnika „długość przebudowanych/rozbudowanych dróg wodnych”), ale wpisujące się w cele RPO WiM (poddziałania 5.1.5). Dotyczyć mają one jedynie zakupu specjalistycznych jednostek pływających służących oznakowywaniu żegludowym wód na całych Wielkich Jeziorach Mazurskich oraz remontu byłych wrót przeciwpowodziowych na kanale Jagiellońskim. <p>Wobec powyższego w ramach badania ewaluacyjnego, jego wykonawca przedstawił m.in. następujące rozwiązania (rekomendacje):</p> <ul style="list-style-type: none"> – pozostawienie w ramach poddziałania 5.1.5 „Śródlądowe drogi wodne” alokacji umożliwiającej dofinansowanie zidentyfikowanych dwóch 	<p>Badanie ad-hoc przesunięcia alokacji środków pomiędzy poddziałaniami 5.1.5 oraz 5.1.6 w ramach V osi priorytetowej Regionalnego Programu Operacyjnego Warmia i Mazury na lata 2007-2013</p>
-----	---	---	--

		<p>projektów – resztę alokacji przeznaczonej na poddziałanie 5.1.5 wykonawca zaproponował przesunąć do poddziałania 5.1.6 dotyczącego dróg regionalnych,</p> <ul style="list-style-type: none"> – przeprowadzenie renegotjacji RPO WiM w kwestii usunięcia wskaźnika „<i>długość przebudowanych/rozbudowanych dróg wodnych</i>”. <p>W dniu 7 września 2010 r., IZ RPO WiM podjęła decyzję o wdrożeniu powyższych rekomendacji i ogłosiła następny nabór wniosków o dofinansowanie w poddziałaniu 5.1.5 „Śródlądowe drogi wodne”, w odpowiedzi na który złożone zostały dwa wnioski o dofinansowanie projektów (zidentyfikowanych w ramach badania ewaluacyjnego). Jeden z projektów został wybrany przez IZ RPO WiM do dofinansowania (oczekuje na podpisanie umowy o dofinansowanie), natomiast drugi wniosek został wycofany przez wnioskodawcę i planowany jest do złożenia w następnym naborze wniosków.</p>	
3.6	<ul style="list-style-type: none"> – Zmiana źródła pozyskiwania danych dla wskaźnika „Oszczędność czasu w euro na nowych i zrekonstruowanych drogach w przewozach pasażerskich i towarowych” z „ewaluacja” na „Institucja Zarządzająca/beneficjent / ewaluacja”. – Wprowadzenie wartości docelowej wskaźnika na poziomie 63 800 000 EUR 	<p>Wartość docelowa wskaźnika „<i>Oszczędność czasu w euro na nowych i zrekonstruowanych drogach w przewozach pasażerskich i towarowych</i>” w 2013 r. została oszacowana w ramach zleconej przez IZ RPO WiM ekspertyzy. Oszacowana przez ekspertów zewnętrznych wartość docelowa tego wskaźnika wykazana została w jednostce „Euro” zgodnie z jednostką przyjętą dla tego wskaźnika w RPO WiM.</p> <p>Monitorowanie realizacji wartości wskaźnika pn. „<i>oszczędność czasu w euro na nowych i zrekonstruowanych drogach w przewozach pasażerskich i towarowych</i>”, w wyniku realizacji projektów w ramach RPO WiM, możliwe jest w oparciu o podpisane umowy o dofinansowanie oraz składane przez beneficjentów wnioski o płatność końcową. Wobec tego, ewaluacja posłuży jedynie do weryfikacji (oceny) przedkładanych przez beneficjentów i zliczanych przez instytucje wdrażające informacji o zrealizowanej wartości wskaźników.</p> <p>Należy zauważyć, że również w ramach PO Infrastruktura i Środowisko 2007-2013, gdzie także występuje ww. wskaźnik, źródłem pozyskiwania danych do wskaźnika jest system monitoringu.</p>	<p>Analiza wartości docelowych wskaźników monitoringu określonych w ramach V osi priorytetowej „Infrastruktura transportowa regionalna i lokalna” Regionalnego Programu Operacyjnego Warmia i Mazury na lata 2007-2013</p> <p>Ekspertyza Wartość docelowa wskaźnika „Oszczędność czasu w euro na nowych i zrekonstruowanych drogach w przewozach pasażerskich i towarowych dla roku 2010 i 2013” dla planowanych i możliwych do realizacji projektów drogowych realizowanych ze środków Regionalnego Programu Operacyjnego Warmia i Mazury na lata 2007-2013</p>

3.7	<ul style="list-style-type: none"> - Zmiana źródła pozyskiwania danych dla wskaźnika „Oszczędność czasu w euro na nowych i zrekonstruowanych liniach kolejowych w przewozach pasażerskich i towarowych” z „ewaluacja” na „Instytucja Zarządzająca/beneficjent / ewaluacja”. - Wprowadzenie wartości docelowej wskaźnika na poziomie 569 385 EUR 	<p>Monitorowanie realizacji wartości wskaźnika pn. „oszczędność czasu w euro na nowych i zrekonstruowanych liniach kolejowych w przewozach pasażerskich i towarowych”, w wyniku realizacji projektów w ramach RPO WiM, możliwe jest w oparciu o podpisane umowy o dofinansowanie oraz składane przez beneficjentów wnioski o płatność końcową. Wobec tego, ewaluacja posłuży jedynie do weryfikacji (oceny) przedkładanych przez beneficjentów i zliczanych przez instytucje wdrażające informacji o zrealizowanej wartości wskaźników.</p> <p>Należy zauważyć, że również w ramach PO Infrastruktura i Środowisko 2007-2013, gdzie także występuje ww. wskaźnik, źródłem pozyskiwania danych do wskaźnika jest system monitoringu.</p> <p>Wskaźnik „Oszczędność czasu w euro na nowych i zrekonstruowanych liniach kolejowych w przewozach pasażerskich i towarowych” został określony na podstawie wyliczeń wykonawcy Studium wykonalności dla projektu pn. „Rewitalizacja i modernizacja linii kolejowych Olsztyn – Szczytno – Szymany jako kolejowego połączenia modernizowanego lotniska w Szymanach z Olsztynem”. Jest to bowiem jedyna inwestycja dotycząca linii kolejowych w województwie warmińsko-mazurskim przewidziana do realizacji w ramach RPO WiM na lata 2007-2013. Wartość wyrażona w EUR została przeliczona zgodnie z kursem obowiązującym w dniu ogłoszenia konkursu dotyczącego infrastruktury kolejowej, tj. 1 EUR = 3,8759 PLN.</p>	<p>Analiza wartości docelowych wskaźników monitoringu określonych w ramach V osi priorytetowej „Infrastruktura transportowa regionalna i lokalna” Regionalnego Programu Operacyjnego Warmia i Mazury na lata 2007-2013</p>
3.8	<p>Aktualizacja mapy sieci drogowej województwa warmińsko – mazurskiego znajdującej się w opisie Osi priorytetowej <i>Infrastruktura transportowa regionalna i lokalna w zakresie planowanych do przebudowy dróg wojewódzkich finansowanych w całości ze środków własnych.</i></p>	<p>W związku ze zmianą planów modernizacyjnych dróg wojewódzkich, wynikającą z weryfikacji potrzeb regionu, proponuje się wskazanie realnych i aktualnych zadań. Działania koncentrują się na usprawnieniu ważnych dla województwa połączeń drogowych wiążących regionalny system transportowy z siecią dróg krajowych i z transeuropejską siecią transportową, przede wszystkim w zakresie: zwiększenia dostępności komunikacyjnej (budowa, przebudowa, remont nienormatywnych obiektów inżynierskich), poprawy bezpieczeństwa uczestników ruchu w najbardziej niebezpiecznych miejscach (budowy, przebudowy, remonty zatok autobusowych, skrzyżowań dróg i chodników) oraz poprawy stanu technicznego dróg (odnowy nawierzchni).</p> <p>W latach 2007 – 2009 na wytypowanych odcinkach dróg wojewódzkich miało miejsce 2313 kolizji i 380 wypadków, w wyniku których 63 osoby poniosły śmierć, 534 osoby zostały ranne. Koszty społeczne tych zdarzeń wyniosły ponad 295 mln zł, znacznie przewyższając szacowany koszt realizacji zadań – 75 mln zł. W ocenie dróg wykorzystano m.in. najnowsze wyniki Generalnego</p>	

		<p>Pomiaru Ruchu dokonanego w 2010 r. oraz ocenę ryzyka indywidualnego (uwzględniającego wpływ jakości infrastruktury drogowej) wykonaną w ramach programu EuroRAP (Europejski Program Oceny Ryzyka na Drogach). Wytypowane drogi niemal w całości charakteryzują się wysokim lub bardzo wysokim poziomem ryzyka ocenianego na podstawie wskaźnika koncentracji wypadków.</p> <p>Jednocześnie planowane działania są zgodne z założeniami <i>Wojewódzkiego Programu Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego GAMBIT WARMIŃSKO-MAZURSKI</i>.</p>	
4. Oś priorytetowa Środowisko przyrodnicze			
4.1	Zwiększenie wartości docelowej wskaźnika „Liczba projektów z zakresu prewencji zagrożeń:” z 1 szt. na 13 szt.	<p>Wprowadzenie zmiany w wielkości wskaźnika podyktowane jest omyłką, która miała miejsce na etapie szacowania wartości docelowej tego wskaźnika w 2007r. Na etapie szacowania wartości docelowej wskaźnika, wykorzystano do wyliczeń łączną przewidywaną wartość projektów z kategorii interwencji 53 i 54 (kategorie te dotyczą działań z zakresu prewencji zagrożeń). W wyniku wyliczeń wartość docelową wskaźnika określono na poziomie 1 sztuki. Na osiągnięcie większej niż szacowano wartości docelowej wskaźnika wpływ miało sklasyfikowanie jednego z projektów kluczowych do kategorii 54 nie zaś jak pierwotnie planowano kategorii 44. Sprawa dotyczy projektu indywidualnego realizowanego w formie programu pn. „Budowa ekologicznych mini przystani żeglarskich wraz z systemami odbioru i segregacji odpadów na wybranych obszarach regionu warmińsko-mazurskiego”, który według planów wygeneruje dodatkowo 12 sztuk wskaźnika (nie wszystkie umowy w ramach programu są jeszcze podpisane). W ramach działań generujących ten wskaźnik pozostaje jeszcze ok. 25% niezakontraktowanej alokacji z EFRR (według stanu na dzień 31.12.2010r.). W związku z powyższym proponuje się aktualizację celów/wskaźników z tego zakresu w ramach przeglądu śródkresowego RPO WiM.</p>	Analiza „Wskaźniki RPO WiM o potencjalnym wykonaniu większym niż 100%”.
4.2	Zwiększenie wartości docelowej wskaźnika „Dodatkowa moc zainstalowana energii ze źródeł odnawialnych” z 4 MW na 15 MW	<p>Poprzez monitorowanie zainteresowania realizacją projektów z zakresu odnawialnych źródeł energii, IP identyfikowała, które rodzaje źródeł energii cieszą się większym zainteresowaniem, które mniejszym. W wyniku zarządzania podażą i naborem projektów w ramach RPO WiM, dokonano przesunięć między kategoriami interwencji 40, 41 i 42, odpowiadających zainteresowaniu poszczególnymi rodzajami projektów, w celu zwiększenia absorpcji środków z RPO WiM w działaniach dotyczących odnawialnych źródeł energii oraz zwiększenia stopnia realizacji celów/wskaźników w ramach</p>	Analiza „Wskaźniki RPO WiM o potencjalnym wykonaniu większym niż 100%”.

		<p>tego obszaru wsparcia.. Dodatkowo prowadzono intensywne działania informacyjno-promocyjne, które spowodowały znaczny wzrost zainteresowania projektami z zakresu energii odnawialnej. Według stanu na dzień 31.12.2010r. pozostaje jeszcze niezakontraktowana alokacja przeznaczona na projekty z w/w zakresu (ok. 44%). Planowane jest również ogłaszanie kolejnych konkursów. Prognozowana nowa wartość docelowa wskaźnika uwzględnia środki zakontraktowane oraz planowane do kontraktacji w następnych konkursach.</p> <p>Należy jednak mieć na uwadze fakt, że na etapie szacowania wartości docelowej wskaźnika brak było dokładnych danych, które posłużyłyby do prawidłowego wyliczenia wskaźnika. Zespół dokonujący szacunków opierał się o ogólnie dostępne dane, stąd można stwierdzić, że wskaźnik był nieoszacowany na etapie programowania.</p>	
4.3	Zwiększenie wartości docelowej wskaźnika „Długość wybudowanej sieci wodociągowej” ze 110 km na 197 km	<p>Na etapie szacowania wartości wskaźnika, posłużono się wyliczeniami na podstawie planów inwestycyjnych potencjalnych beneficjentów RPO WiM (przed uruchomieniem programu). Na podstawie tych danych oraz danych historycznych (z poprzedniej perspektywy finansowej) wyliczono potencjalny koszt budowy 1 km sieci wodociągowej i kanalizacyjnej. W rzeczywistości, wskutek zmian w cenach budowy sieci wodociągowo-kanalizacyjnych, koszt ten okazał się znacznie niższy niż zakładano na etapie programowania. Mniejszy koszt jednostkowy budowy 1 km sieci, przy przyznanym dofinansowaniu środków z EFRR na realizację projektów z tego zakresu, może potencjalnie wygenerować większą niż szacowano wartość wskaźników „długość wybudowanej sieci wodociągowej” i „długość wybudowanej sieci kanalizacyjnej”. Dodatkowo w metodologii szacowania wartości docelowej wskaźników związanych z długością wybudowanej sieci wodociągowej i kanalizacyjnej zastosowanej w 2007r. nie uwzględniono gęstości zaludnienia w województwie. Z uwagi na fakt, że województwo charakteryzuje się niewielką gęstością zaludnienia, aby podłączyć do sieci daną ilość osób w województwie warmińsko-mazurskim trzeba wybudować większą długość sieci niż w województwie, w którym gęstość zaludnienia jest większa.</p>	<p>Analiza „Wskaźniki RPO WiM o potencjalnym wykonaniu większym niż 100%”.</p>
4.4	Zwiększenie wartości docelowej wskaźnika „Długość wybudowanej sieci kanalizacyjnej” z 390 km na 600 km	<p>Nieścisłości w przyjętej w 2007r. metodologii szacowania wartości docelowych wskaźników związanych z wybudowanymi sieci wodociągowej i kanalizacyjnej zostały zdiagnozowane w 2009r. w wyniku przeprowadzonej w na zlecenie IZ RPO WiM „Analizy zasadności i możliwości przesunięcia alokacji środków z kategorii interwencji 45 do kategorii interwencji 44 w ramach VI osi priorytetowej RPO WiM na lata 2007-2013”. Potrzeba przeprowadzenia tej analizy wynikała po tym, jak IP RPO WiM zgłosiła potrzebę przesunięcia środków między kategoriami interwencji 45 (gospodarka i zaopatrzenie w wodę</p>	<p>Analiza „Wskaźniki RPO WiM o potencjalnym wykonaniu większym niż 100%”.</p>
4.5	Obniżenie wartości docelowej wskaźnika „liczba osób przyłączonych do sieci kanalizacyjnej w wyniku realizacji projektu” z 40 tys. os. na 35 tys. os.	<p>Nieścisłości w przyjętej w 2007r. metodologii szacowania wartości docelowych wskaźników związanych z wybudowanymi sieci wodociągowej i kanalizacyjnej zostały zdiagnozowane w 2009r. w wyniku przeprowadzonej w na zlecenie IZ RPO WiM „Analizy zasadności i możliwości przesunięcia alokacji środków z kategorii interwencji 45 do kategorii interwencji 44 w ramach VI osi priorytetowej RPO WiM na lata 2007-2013”. Potrzeba przeprowadzenia tej analizy wynikała po tym, jak IP RPO WiM zgłosiła potrzebę przesunięcia środków między kategoriami interwencji 45 (gospodarka i zaopatrzenie w wodę</p>	<p>Analiza wartości docelowych wskaźników monitoringu określonych w ramach VI osi priorytetowej „Środowisko przyrodnicze” Regionalnego Programu Operacyjnego Warmia i Mazury na lata 2007-2013</p> <p>„Analiza zasadności i możliwości przesunięcia alokacji środków z kategorii interwencji 45 do kategorii interwencji 44 w ramach VI osi priorytetowej RPO WiM</p>

	<p>pitną) i 44 (gospodarka odpadami komunalnymi i przemysłowymi) w związku z zapotrzebowaniem na środki w ramach kat. 44. W związku z tym, IZ RPO WiM zleciła firmie PSDB Sp. z o.o. wykonanie powyższej ekspertyzy, aby zbadać zasadność i możliwość wprowadzenia przesunięcia środków, a przede wszystkim aby określić wpływ tego przesunięcia na cele osi priorytetowej „Środowisko przyrodnicze” RPO WiM oraz na osiągnięcie zakładanych wartości docelowych wskaźników. Wyniki analizy wykazały, że na etapie szacowania wartości docelowych wskaźników związanych z siecią wodociągową (kat. 45) i kanalizacyjną (46), niedoszacowano wartości docelowe wskaźników produktu. Już na etapie przeprowadzenia analizy, wartości tych wskaźników produkty były przekroczone. Wyniki analizy jednocześnie potwierdziły, iż na etapie programowania w 2007r. przeszacowano wartości wskaźników rezultatu tj. „liczba osób przyłączonych do sieci kanalizacyjnej”, „liczba osób przyłączonych do sieci wodociągowej” oraz „liczba osób objętych selektywną zbiórką odpadów w wyniku realizacji projektu”. Największe zagrożenie zdiagnozowano w przypadku tego pierwszego wskaźnika. W celu podjęcia czynności przyczyniających się do osiągnięcia maksymalnej wartości zagrożonych wskaźników, zgodnie z rekomendacjami z analizy ,IZ RPO WiM w 2009r. dokonała przesunięcia środków z EFFRR między kategoriami 45, 46 i 44, tym samym zwiększyły dostępną alokację na działania realizujące zagrożony wskaźniki w ramach kategorii 46 i 44 i pozostawiła na kategorii 45 taką alokację, która pozwoliła wygenerować szacowaną wartość docelową wskaźnika przypisanego do tej kategorii.</p> <p>W wyniku dokonanych przesunięć, dofinansowane zostaną dodatkowe projekty, które potencjalnie wygenerują odpowiednią wartość wskaźnika „liczba osób objętych selektywną zbiórką odpadów” oraz „liczba osób podłączonych do sieci wodociągowej”. Nie wygenerują jednak potencjalnie odpowiedniej wartości wskaźnika „liczba osób podłączonych do sieci kanalizacyjnej” realizującej wartość docelową wskaźnika zapisaną w RPO WiM.</p> <p>Wobec powyższego, w 2011r. IZ RPO WiM podjęła decyzję o dokonaniu kolejnego przesunięcia niezakontraktowanych środków z kategorii 45 do kategorii 46 w celu zwiększenie dostępnej alokacji w ramach tej kategorii i umożliwienia realizacji kolejnych projektów generujących m.in. ten wskaźnik.</p> <p>Mimo dokonanych przesunięć środków z EFRR między kategoriami interwencji 45 i 46, projekty, które zostały zaakceptowane do dofinansowania w ramach RPO WiM (według stanu na dzień 31.12.2011r.) wygenerują wskaźnik na poziomie jedynie 31,05 tys. os. W wyniku analizy możliwości i planów inwestycyjnych potencjalnych beneficjentów, IP RPO WiM, oszacowała, że w</p>	<p>na lata 2007-2013”</p>
--	--	---------------------------

		<p>ramach niezakontraktowanej alokacji istnieje możliwość wygenerowania dodatkowo wskaźnika na poziomie tylko ok. 4 tys osób. Wobec powyższego wartość docelowa wskaźnika w 2013 r. wyniesie najprawdopodobniej 35 tys. os. i taką wartość proponuje się wprowadzić do programu.</p> <p>Aktualizacja celów/wskaźników dla działań dotyczących inwestycji wodno-kanalizacyjnych w ramach przeglądu śródkresowego jest konieczna z uwagi na powyżej zaprezentowane fakty, tj.: niedoszacowanie wskaźników produktu i przeszacowanie wskaźników rezultatu na etapie programowania oraz niewystarczający wpływ działań zaradczych wdrażanych przez IZ (przesunięcia środków pomiędzy działaniami) na zwiększenie stopnia realizacji celów programowych dla tego obszaru wsparcia.</p>	
4.6	Zwiększenie wartości docelowej wskaźnika „Liczba osób objętych selektywną zbiórką odpadów w wyniku realizacji projektów” z 150 tys. os. na 210 tys. os.	<p>Wprowadzenie zmiany w wielkości wskaźnika podyktowane jest omyłką, która miała miejsce na etapie szacowania wartości docelowej tego wskaźnika w 2007r. Do szacowania wartości docelowej m.in. tego wskaźnika wykorzystano analizę ówczesnych zamierzeń inwestycyjnych potencjalnych beneficjentów Dodatkowo w metodologii szacowania wartości docelowej tego wskaźnika, wzięto pod uwagę szacunkową liczbę osób zamieszkujących dany teren województwa, na którym planowane były potencjalne inwestycje.</p> <p>Wśród potencjalnych inwestycji nie uwzględniono projektu indywidualnego realizowanego w formie programu (12 projektów) pn. „Budowa ekologicznych mini przystani żeglarskich wraz z systemami odbioru i segregacji odpadów na wybranych obszarach regionu warmińsko-mazurskiego”, którego koncepcja na etapie szacowania wartości wskaźnika była przygotowana na dużym stopniu ogólności. Z zapisów tej koncepcji nie wynikało, iż w wyniku realizacji tego projektu wygenerowany będzie przedmiotowy wskaźnik, W rzeczywistości, po uszczegółowieniu założeń programu (po zatwierdzeniu RPO WiM przez KE) okazało się, że program ten projekt indywidualny wygeneruje przedmiotowy wskaźnik, co wpłynie na osiągnięcie większej niż szacowano wartości docelowej tego wskaźnika. Wynika to przede wszystkim z tego, iż program zakłada odbiór i segregację odpadów z łodzi pływających po jeziorach Warmii i Mazur, z których korzystają duże ilości turystów spoza regionu, których liczby nie uwzględniono na etapie szacowania wartości tego wskaźnika (tylko ludność z województwa była uwzględniona).</p> <p>W związku z powyższym proponuje się zaktualizować cele/wskaźniki dla tego obszaru wsparcia w ramach przeglądu śródkresowego.</p>	Analiza „Wskaźniki RPO WiM o potencjalnym wykonaniu większym niż 100%”.
4.7	– Zmiana jednostki miary wskaźnika „ilość energii wytworzonej z odnawialnych źródeł	Z informacji przekazanej przez WFOŚiGW w Olsztynie (IP RPO WiM) wynika, że w RPO WiM została przypisana nieprawidłowa jednostka, w jakiej	Analiza wartości docelowych wskaźników

	<p>energii w wyniku realizacji projektów” z MW/h na „MWh/rok”,</p> <p>– dla tak określonej jednostki miary wskaźnika, przyjęcie wartości docelowej na poziomie 30 000 MWh/rok.</p>	<p>powinna być wyrażona wartość wskaźnika. Jednostka w jakiej liczona jest ilość energii wytworzonej powinna być określona w jednostce czasu, stąd wskaźnik powinien być wyrażony w MWh/rok (tak jak wykazują go beneficjenci), a nie jak jest zapisano w RPO WiM – MW/h.</p> <p>Jednocześnie dostosowanie jednostki pomiaru wskaźnika do sposobu pomiaru stosowanego przez beneficjentów powoduje, że określona w Programie jego wartość docelowa musi być skorygowana do wartości odpowiadającej nowej jednostce pomiaru. Zgodnie z szacunkami IP RPO WiM, możliwa do osiągnięcia wartość docelowa wskaźnika w 2013 r. na podstawie złożonych wniosków o dofinansowanie oraz pozostałej do wykorzystania alokacji, wynosi 30 000 MWh/rok.</p>	<p>monitoringu określonych w ramach VI osi priorytetowej „Środowisko przyrodnicze” Regionalnego Programu Operacyjnego Warmia i Mazury na lata 2007-2013</p>
5. Oś priorytetowa Infrastruktura społeczeństwa informacyjnego			
5.1	<p>Zwiększenie wartości docelowej wskaźnika „Liczba projektów z zakresu społeczeństwa informacyjnego:” z 72 szt. na 147 szt. w tym jednego wskaźnika z jego składowych:</p> <p>– zwiększenie wartości docelowej wskaźnika z zakresu usług z 69 szt. na 144 szt.</p>	<p>Decyzją IZ RPO WiM, planuje się przeznaczyć 8 mln euro z KRW na wsparcie projektów dotyczących społeczeństwa informacyjnego w ramach kategorii 13 – Usługi i aplikacje dla obywateli (<i>e-zdrowie, e-administracja, e-edukacja, e-integracja, itp.</i>). Zwiększenie alokacji na tego rodzaju projekty umożliwi wygenerowanie większej niż szacowano liczby projektów z zakresu usług dla społeczeństwa informacyjnego, stąd propozycja zmiany wartości tego wskaźnika z 69 na 144 szt.</p> <p>Zwiększenie wskaźnika z zakresu usług, wpłynie na zwiększenie ogólnej liczby projektów z zakresu społeczeństwa informacyjnego, stąd proponuje się zmianę wartości wskaźnika „liczba projektów z zakresu społeczeństwa informacyjnego z 72 na 147 szt.</p> <p>Proponowana nowa wartość docelowa wskaźnika uwzględnia dodatkowe środki pochodzące z podziału krajowej rezerwy wykonania. środki zakontraktowane (według stanu na dzień 31.12.2010r.) oraz niezakontraktowaną alokację (ponad 50% niezakontraktowanej alokacji przeznaczonej na te projekty w ramach osi).</p>	<p>Analiza „Wskaźniki RPO WiM o potencjalnym wykonaniu większym niż 100%”.</p>
5.2	<p>Zwiększenie wartości docelowej wskaźnika „Liczba korzystających z usług oferowanych w sieci:” z 450 tys. os. na 2 519 tys. os.</p>	<p>Decyzją IZ RPO WiM, planuje się przeznaczyć 8 mln euro z KRW na wsparcie projektów dotyczących społeczeństwa informacyjnego w ramach kategorii 13 – Usługi i aplikacje dla obywateli (<i>e-zdrowie, e-administracja, e-edukacja, e-integracja, itp.</i>). Zwiększenie alokacji na tego rodzaju projekty umożliwi wygenerowanie większej niż szacowano liczby projektów z zakresu usług dla społeczeństwa informacyjnego. Większa ilość projektów umożliwi też korzystanie z usług dla większej niż szacowano liczby osób, stąd proponuje się zwiększyć wartość wskaźnika „liczba korzystających z usług oferowanych w</p>	<p>Analiza „Wskaźniki RPO WiM o potencjalnym wykonaniu większym niż 100%”.</p>

		<p>sieci” z 450 tyś do 2 519 tyś.</p> <p>Proponowana nowa wartość docelowa wskaźnika uwzględnia dodatkowe środki pochodzące z podziału krajowej rezerwy wykonania. środki zakontraktowane (według stanu na dzień 31.12.2010r.) oraz niezakontraktowaną alokację (ponad 50% niezakontraktowanej alokacji przeznaczonych na te projekty w ramach osi).</p> <p>Przed uruchomienie RPO WiM, w szacunkach wartości docelowych wskaźników, zakładano, że wsparcie na dofinansowanie usług on-line nie będzie cieszyło się dużym zainteresowaniem ludności województwa. Założenie to wynikało m.in. z tego, że województwo warmińsko-mazurskie charakteryzuje się niską aktywnością społeczną i konkurencyjnością. W praktyce potencjalni beneficjenci wykazali bardzo duże zainteresowanie realizacją projektów generujących wskaźnik co przyczyniło się już na tym etapie wdrażania programu do osiągnięcia wyższej niż szacowano jego wartości. W związku z pozytywną zmianą sytuacji w regionie na rynku usług on-line oraz propozycją skierowania na ten obszar wsparcia dodatkowych środków z KRW proponuje się aktualizację celów/wskaźników dla tego obszaru w ramach przeglądu śródkresowego RPO WiM.</p>	
6. Plan finansowy			
6.1	Aktualizacja zapisów dotyczących planu finansowego RPO Warmia i Mazury na lata 2007 - 2013	W związku z alokacją dodatkowych środków z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w łącznej wysokości 34 008 249 EUR , pochodzących z krajowej rezerwy wykonania oraz dostosowania technicznego dokonano aktualizacji zapisów w zakresie planowanego budżetu Programu.	Na podstawie uchwały nr 53 KK NSRO z dnia 9 lutego 2011 r. w sprawie alokacji dodatkowych środków wspólnotowych oraz realokacji w ramach RPO.
6.2	Aktualizacja tabeli finansowej dla RPO Warmia i Mazury na lata 2007 – 2013 w podziale na lata	<p>Dodatkowe środki z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w łącznej wysokości 34 008 249 EUR, pochodzące z krajowej rezerwy wykonania (kwota 24 616 794 EUR) oraz dostosowania technicznego (kwota 9 391 455 EUR), zostały podzielone na lata w następujący sposób:</p> <ul style="list-style-type: none"> – KRW (2011 r. – 20%, 2012 r. – 40%, 2013 r. – 40%) – Dostosowanie techniczne – równomiernie na każde z lat 2011, 2012, 2013. 	Jw.
6.3	Aktualizacja szacunkowej tabeli finansowej dla RPO Warmia i Mazury na lata 2007 – 2013 w podziale na osie priorytetowe oraz źródła finansowania	<p>W związku z:</p> <ul style="list-style-type: none"> – alokacją dodatkowych środków z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w łącznej wysokości 34 008 249 EUR, pochodzących z 	Jw.

		<p>krajowej rezerwy wykonania oraz dostosowania technicznego,</p> <ul style="list-style-type: none"> - realokacją środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w kwocie 10 000 000 EUR z kat. interwencji 85 (<i>oś priorytetowa Pomoc techniczna</i>) do kat. interwencji 23 (<i>oś priorytetowa Infrastruktura transportowa regionalna i lokalna</i>) <p>dokonano aktualizacji przedmiotowej tabeli. Zgodnie z założeniami przyjętymi na etapie przygotowania RPO Warmia i Mazury na lata 2007 – 2013 wkład EFRR we współfinansowanie Programu został obliczony w odniesieniu do publicznych wydatków kwalifikowalnych.</p>	
6.4.1	<p>Aktualizacja indykatywnego podziału, według kategorii, zaprogramowanego wykorzystania wkładu EFRR w RPO Warmia i Mazury na lata 2007 – 2013 w związku z dokonanymi dotychczas przesunięciami środków EFRR w obrębie poszczególnych osi priorytetowych</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Oś priorytetowa <i>Przedsiębiorczość</i>: <ul style="list-style-type: none"> - dokonano realokacji środków z kat. 06 w łącznej kwocie 3 936 900 EUR do kat. 08 - dokonano realokacji środków z kat. 07 w kwocie 820 569 EUR do kat. 08 2. Oś priorytetowa <i>Turystyka</i>: <ul style="list-style-type: none"> - dokonano realokacji środków z kat. 24 w kwocie 298 737 EUR do kat. 57 - dokonano realokacji środków z kat. 59 w łącznej kwocie 281 524 EUR, z czego 277 957 EUR do kat. 58 i 3 567 EUR do kat. 57 - dokonano realokacji środków z kat. 58 w łącznej kwocie 867 081 EUR, z czego 281 524 EUR do kat. 59 i 585 557 EUR do kat. 57 3. Oś priorytetowa <i>Infrastruktura transportowa regionalna i lokalna</i>: <ul style="list-style-type: none"> - dokonano realokacji środków z kat. 30 w kwocie 720 000 EUR do kat. 23 - dokonano realokacji środków z kat. 31 w kwocie 12 990 000 EUR do kat. 23 - dokonano realokacji środków z kat. 33 w kwocie 1 750 840 EUR do kat. 23 - dokonano realokacji środków z kat. 16 w kwocie 73 774 EUR do kat. 30 - dokonano realokacji środków z kat. 23 w kwocie 220 591 EUR do kat. 30 4. Oś priorytetowa <i>Środowisko przyrodnicze</i>: <ul style="list-style-type: none"> - dokonano realokacji środków z kat. 45 w kwocie 1 200 000 EUR 	<p>Bieżące analizy IZ RPO WiM</p> <p>Analiza wartości docelowych wskaźników monitoringu określonych w ramach I osi priorytetowej „Przedsiębiorczość” Regionalnego Programu Operacyjnego Warmia i Mazury na lata 2007-2013</p> <p>Badanie ad-hoc przesunięcia alokacji środków pomiędzy poddziałaniami 5.1.5 oraz 5.1.6 w ramach V osi priorytetowej Regionalnego Programu Operacyjnego Warmia i Mazury na lata 2007-2013</p> <p>Analiza zasadności i możliwości przesunięcia alokacji środków z kategorii interwencji 45 do kategorii interwencji 44 w ramach VI osi priorytetowej RPO WiM 2007 - 2013</p>

		<p>do kat. 44</p> <ul style="list-style-type: none"> - dokonano realokacji środków z kat. 45 w łącznej kwocie 8 027 879 EUR do kat. 46 - dokonano realokacji środków z kat. 42 w kwocie 5 000 000 EUR do kat. 41 - dokonano realokacji środków z kat. 42 w kwocie 500 000 EUR do kat. 40 - dokonano realokacji środków z kat. 54 w łącznej kwocie 991 284 EUR do kat. 53 - dokonano realokacji środków z kat. 44 w kwocie 6 460 000 EUR do kat. 54 <p>5. Oś priorytetowa <i>Infrastruktura społeczeństwa informacyjnego</i>:</p> <ul style="list-style-type: none"> - dokonano realokacji środków z kat. 15 w kwocie 4 000 000 EUR do kat. 10 <p>Zmiany te nie wpłyną na modyfikację celów programu, przestrzeganie ustalonych limitów środków na działania w sferze produkcyjnej, infrastrukturę społeczną i ochrony zdrowia oraz wysokość limitów określonych dla realizacji Strategii Lizbońskiej w ramach Programu i w związku z tym zostały zakwalifikowane jako zmiany techniczne.</p>	<p>Analiza wartości docelowych wskaźników monitoringu określonych w ramach VII osi priorytetowej „Infrastruktura społeczeństwa informacyjnego” Regionalnego Programu Operacyjnego Warmia i Mazury na lata 2007-2013</p>
6.4.2	<p>Aktualizacja indykatywnego podziału, według kategorii, zaprogramowanego wykorzystania wkładu EFRR w RPO Warmia i Mazury na lata 2007 - 2013 w związku z alokacją dodatkowych środków pochodzących z krajowej rezerwy wykonania i dostosowania technicznego</p>	<p>Założono, że dodatkowe środki z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w łącznej wysokości 34 008 249 EUR, pochodzące z krajowej rezerwy wykonania (kwota 24 616 794 EUR) oraz dostosowania technicznego (kwota 9 391 455 EUR), zostaną rozdysponowane w następujący sposób:</p> <p>1. kategoria interwencji 07 – 4 812 859 EUR z KRW</p> <p>Środki planuje się przeznaczyć na dofinansowanie projektów w ramach <i>Poddziałania 1.1.6. Wsparcie na nowe inwestycje dla dużych przedsiębiorstw</i>, w trybie konkursowym.</p> <p>Celem poddziałania jest wsparcie nowych inwestycji dla dużych przedsiębiorstw, które wykazują największy potencjał wdrażania rozwiązań innowacyjnych w regionie, na nie stosowane dotychczas w regionie metody produkcji (innowacja procesowa), dostarczanie nowych lub znacząco ulepszonych towarów i usług (innowacja produktowa) lub zmiany dotyczące organizacji firmy (innowacja organizacyjna). W przypadku ww. projektów jednym z wymaganych załączników jest opinia o innowacyjności wystawiona przez jednostkę naukową bądź stowarzyszenie branżowe lub techniczne.</p>	<p>Na podstawie uchwały nr 53 komitetu Koordynacyjnego NSRO z dnia 9 lutego 2011 r. w sprawie alokacji dodatkowych środków wspólnotowych oraz realokacji w ramach regionalnych programów operacyjnych.</p>

		<p>2. kategoria interwencji 08 – 10 000 000 EUR, w tym:</p> <ul style="list-style-type: none"> - 1 803 935 EUR z KRW - 8 196 065 EUR z dostosowania technicznego <p>Środki planuje się przeznaczyć na dofinansowanie projektów w ramach <i>Poddziałania 1.1.9. Inne inwestycje w przedsiębiorstwa (MŚP)</i>, w trybie konkursowym.</p> <p>Województwo warmińsko-mazurskie stale boryka się z jednym z największych problemów społeczno-gospodarczych jakim jest bezrobocie. Rynek pracy od dłuższego czasu nie jest w stanie zagospodarować istniejących zasobów siły roboczej, co niekorzystnie wpływa na zjawiska i procesy zachodzące na tym rynku. Województwo zajmuje stale pierwszą lokatę pod względem poziomu bezrobocia w kraju. Przed uruchomieniem RPO WiM na koniec 2005r. stopa bezrobocia rejestrowanego w województwie wyniosła 27,2% i była najwyższa w kraju. Program miał stać się jednym z głównych narzędzi redukcji poziomu bezrobocia i wzrostu zatrudnienia.</p> <p>Celem pierwszorzędym RPO WiM stał się wzrost konkurencyjności firm, produktów i usług, a dodatkowym efektem powstawanie nowych miejsc pracy. W okresie wdrażania RPO WiM do roku 2008 widoczny był zarówno w województwie jak i w Polsce znaczny spadek stopy bezrobocia rejestrowanego (do 16,8% w województwie, w kraju do 9,5%). Dynamika zmian wartości tego wskaźnika była większa w kraju niż w warmińsko-mazurskim. W 2009r. nastąpiło odwrócenie trendu a stopa bezrobocia rejestrowanego wzrosła w województwie do 20,7%. Analogiczna sytuacja miała miejsce w Polsce, jednak w województwie warmińsko-mazurskim przyrost stopy bezrobocia był największy. Średnia wartość stopy bezrobocia dla kraju w 2009r. wzrosła do 12,1%. Wpływ na taką sytuację miał niewątpliwie kryzys gospodarczy, który spowodował na świecie, także w Polsce (w tym na Warmii i Mazurach) spadek zatrudnienia a tym samym wzrost stopy bezrobocia.</p> <p>W 2010 r. nastąpił w województwie niewielki spadek poziomu bezrobocia do 20,0% (tj. o 0,7 pkt. % w stosunku do roku 2009). Natomiast w kraju nastąpił dalszy wzrost do poziomu 12,3%. W styczniu i lutym 2011 r. stopa bezrobocia w województwie ponownie wzrastała i na koniec lutego b.r. wyniosła 21,5% (w kraju wzrosła do poziomu 13,2%).</p> <p>Realizacja projektów w ramach RPO WiM przyczynia się do zwiększania ilości miejsc pracy. Jest obecnie znaczącym instrumentem rozwiązywania problemu bezrobocia na Warmii i Mazurach. Zgodnie z szacunkami uwzględniającymi:</p>	<p>Analiza możliwości generowania miejsc pracy przez projekty realizowane w ramach osi <i>Przedsiębiorczość</i> RPO WiM na lata 2007-2013 w kontekście sytuacji społeczno-gospodarczej województwa warmińsko-mazurskiego.</p>
--	--	---	---

		<ul style="list-style-type: none"> • efekty wybranych do dofinansowania w ramach RPO WiM projektów (według stanu na dzień 31.12.2010), • pozostającą jeszcze do zakontraktowania alokację • dodatkowe środki krajowej rezerwy wykonania oraz dostosowania technicznego, <p>realizacja RPO WiM wygeneruje ok. 6 000 miejsc pracy, w tym najwięcej, bo aż liczbę 4131 wygenerują projekty dotyczące bezpośrednich inwestycji w przedsiębiorstwa.</p> <p>Województwo warmińsko-mazurskie charakteryzuje się niską konkurencyjnością, co przejawia się w małej ilości podmiotów gospodarczych w stosunku do innych regionów (w warmińsko-mazurskim w 2009r. było ich ok. 114 tys., podczas gdy średnio na województwo w kraju przypadało ok. 234 tys. przedsiębiorstw). Struktura przedsiębiorstw pod względem ich wielkości jest podobna do reszty kraju - większość stanowią małe i średnie firmy.</p> <p>Wydatkowane w ramach RPO WiM środki przeznaczono na realizację poszczególnych działań przyczyniających się do wzrostu konkurencyjności gospodarki województwa oraz poprawy jego połączeń sieciowych, przede wszystkim na wsparcie inwestycyjne i doradcze istniejących i nowo powstających firm (w tym małych i średnich przedsiębiorstw). Firmy z województwa charakteryzują się często słabą kondycją finansową co zostało zidentyfikowane m.in. w ramach wykonanego na zlecenie IZ RPO WiM badania ewaluacyjnego pt. <i>„Ocena trafności i skuteczności działań informacyjno-promocyjnych RPO WiM w kontekście potrzeb informacyjnych potencjalnych beneficjentów programu”</i>. W ramach badania zdiagnozowany został problem w zgromadzeniu przez przedsiębiorców z Warmii i Mazur odpowiedniej ilości środków finansowych jako wkładu własnego w realizację projektów współfinansowanych z EFRR w ramach RPO WiM. Świadczy to o tym, że firmy z regionu często nie są w stanie samodzielnie sfinansować swego rozwoju. W tym przypadku dotacje stanowią najważniejszy instrument pobudzający, motywujący i umożliwiający rozwój przedsiębiorstw w warmińsko-mazurskim. Dotacje przyczyniają się więc do poprawy sytuacji społeczno-gospodarczej w regionie, także dlatego, że przedsiębiorstwo które otrzymuje wsparcie finansowe na realizację projektu tworzy dodatkowe miejsca pracy, wpływając korzystnie na poziom zatrudnienia.</p> <p>Wsparcie przedsiębiorstw tworzących dodatkowe miejsca pracy, to ważna dla władz regionalnych strategia działania, zwłaszcza w kontekście pogarszającej się od 2009r. sytuacji społeczno-gospodarczej zarówno w kraju jak i w województwie, co przejawia się głównie poprzez wzrost stopy</p>	
--	--	--	--

		<p>bezrobocia rejestrowanego.</p> <p>W obliczu pogarszającej się sytuacji społeczno-gospodarczej i słabej kondycji finansowej przedsiębiorstw w regionie, przedsiębiorstwa te częściej sięgają po wsparcie finansowe ze źródeł zewnętrznych, w tym przede wszystkim z RPO WiM. Znalazło to odzwierciedlenie w ostatnim, ogłoszonym w ramach RPO WiM w 2010r. konkursie, skierowanym do MŚP na dofinansowanie projektów inwestycyjnych. W odpowiedzi złożone zostały 852 wnioski ubiegające się o kwotę znacznie przekraczającą dostępną w ramach konkursu alokację (418 % dostępnej alokacji). Większość z tych projektów została bardzo wysoko oceniona przez ekspertów oceniających projekty w ramach RPO WiM. Jednak tylko 146 z 852 mogło otrzymać dofinansowanie.</p> <p>Dużemu zainteresowaniu realizacją projektów przez przedsiębiorstwa w ramach RPO WiM towarzyszy mała aktywność w realizacji projektów z programów krajowych, w tym przede wszystkim ze środków Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka na lata 2007-2013. Do chwili obecnej stosunkowo mała liczba przedsiębiorców z województwa warmińsko-mazurskiego realizuje projekty w ramach PO IG. Do końca lutego w naszym województwie podpisano zaledwie 85 umów na kwotę dofinansowania 145 365 178,09 zł. W porównaniu z innymi województwami zajmujemy przedostatnią pozycję, zarówno pod względem ilości projektów realizowanych przez przedsiębiorców z danego województwa, jak również pod względem wartości przyznanego dofinansowania. Świadczy to o małej konkurencyjności przedsiębiorstw z regionu w aplikowaniu o wsparcie ze środków programów krajowych. Stąd RPO WiM staje się głównym narzędziem wsparcia przedsiębiorczości na Warmii i Mazurach.</p> <p>Analiza wykazała, że projekty realizowane przez przedsiębiorców w ramach RPO WiM przyczyniają się w znacznym stopniu (w większym niż zakładano w momencie uruchamiania programu) do generowania nowych miejsc pracy. W 2007r. szacowano, że w ramach środków przeznaczonych w RPO WiM na oś priorytetową Przedsiębiorczość wygenerowanych zostanie 4150 miejsc pracy (brutto). Według stanu na dzień 31.12.2010r., projekty zaakceptowane do dofinansowania wygenerują większą niż szacowano liczbę miejsc pracy brutto, bo 4164.</p> <p>W ramach pierwszej osi priorytetowej RPO WiM, skierowanej na wsparcie przedsiębiorczości na Warmii i Mazurach najwięcej miejsc pracy generują projekty realizowane w ramach kategorii interwencji 07 (tylko inwestycje w przedsiębiorstwa bezpośrednio związane z dziedziną innowacji, gdyż projekty związane ze sferą B+R nie cieszyły się zainteresowaniem wśród potencjalnych beneficjentów) oraz 08 (inne inwestycje w przedsiębiorstwa).</p>	
--	--	--	--

		<p>Przy tym analiza wykazała, że koszt utworzenia jednego miejsca pracy w ramach kategorii 08 jest niższy niż w ramach kategorii 07.</p> <p>W kontekście oddziaływania na ilość miejsc pracy i rozwiązywania problemu wysokiego poziomu bezrobocia w regionie (jednego z podstawowych problemów społeczno-gospodarczych województwa warmińsko-mazurskiego) najbardziej celowym jest przeznaczenie pozyskanych z KRW dodatkowych środków finansowych na wsparcie tych działań i projektów, które mogą w maksymalny sposób wygenerować nowe miejsca pracy. Stąd propozycja przeznaczenia dodatkowych środków na realizację projektów w ramach kategorii interwencji 07 i 08, przy czym z uwagi na niższy koszt utworzenia jednego miejsca pracy w ramach kategorii 08, skierowanie większej ilości środków na tą ostatnią kategorię.</p> <p>Proponowane obszary wpisują się w realizację priorytetu Strategii Europa 2020, jakim jest <i>Inteligentny rozwój – gospodarka oparta na wiedzy i innowacji</i> i priorytetów Strategii UE dla Regionu Morza Bałtyckiego, takich jak <i>wykorzystanie pełnego potencjału regionu w zakresie badań i innowacji oraz wdrażanie „Karty małych przedsiębiorstw”: wspieranie przedsiębiorczości, wzmacnianie MŚP i zwiększenie efektywnego wykorzystywania zasobów ludzkich.</i></p> <p>3. kategoria interwencji 05 – 5 000 000 z KRW</p> <p>Środki zaplanowano z myślą o rozdysponowaniu ich w procedurze konkursowej w następujący sposób:</p> <ul style="list-style-type: none"> - 2 000 000 EUR na fundusze pożyczkowe - 1 000 000 EUR na fundusze poręczeniowe - 2 000 000 EUR na fundusze kapitału podwyższonego ryzyka* <p>Dotychczas na fundusze pożyczkowe i poręczeniowe w ramach RPO WiM przeznaczono 25 mln EUR w trybie indywidualnym. Biorąc pod uwagę, że województwo korzysta ze wsparcia tego typu instrumentów także w ramach PO Rozwój Polski Wschodniej (w dotychczas rozstrzygniętych konkursach 15 000 000 zł na poręczenia kredytowe), na dodatkowe dokapitalizowanie funduszy pożyczkowych i poręczeniowych proponuje przeznaczyć się 3 000 000 EUR. Natomiast pozostałą kwotę (2 000 000 EUR) proponuje się przeznaczyć na pilotażowe uruchomienie w regionie innowacyjnych instrumentów finansowania MŚP, typu „seed capital” i „venture capital”.</p> <p>Dodatkowa alokacja z KRW przyczyni się do realizacji jednego z priorytetów Strategii Europa 2020, jakim jest <i>Zrównoważony rozwój – wspieranie</i></p>	
--	--	---	--

		<p><i>gospodarki efektywniej korzystającej z zasobów, bardziej przyjaznej środowisku i bardziej konkurencyjnej.</i></p> <p>*Jednocześnie IZ RPO WiM podjęła warunkową decyzję o skierowaniu wszystkich dodatkowych środków z KRW w ramach kategorii interwencji nr 05 na dokapitalizowanie funduszy pożyczkowych i poręczeniowych w przypadku, gdy uruchomienie funduszy kapitału podwyższonego ryzyka (venture capital i seed capital) w obecnej perspektywie finansowej w ramach RPO będzie niemożliwe, przede wszystkim z uwagi brak schematu pomocowego, na podstawie którego udzielana byłaby pomoc publiczna przez podmioty prowadzące fundusze venture capital w ramach RPO.</p> <p>4. kategoria interwencji 13 – 8 000 000 EUR z KRW</p> <p>Środki planuje się przeznaczyć na dofinansowanie projektów w ramach <i>Poddziałania 7.2.1. Usługi i aplikacje dla obywateli</i>, w trybie konkursowym</p> <p>Skierowanie dodatkowych środków na realizację poddziałania przyczyni się do realizacji jednego z priorytetów sformułowanych w Strategii Europa 2020, czyli wspierania rozwoju inteligentnego (rozwój gospodarki opartej na wiedzy i innowacji) oraz jednej z kluczowych inicjatyw flagowych wskazanych jako instrument realizacji celów strategicznych w tym obszarze, czyli Europejskiej Agendy Cyfrowej (inicjatywa na rzecz upowszechnienia szybkiego Internetu i umożliwienia gospodarstwom domowym i przedsiębiorstwom czerpania korzyści z jednolitego rynku cyfrowego).</p> <p>5. kategoria interwencji 23 – 5 000 000 EUR z KRW</p> <p>Środki planuje się przeznaczyć na dofinansowanie projektów w ramach <i>Poddziałania 5.1.6. Infrastruktura drogowa warunkująca rozwój regionalny</i>.</p> <p>Środki planuje się przeznaczyć na realizację strategicznych dla województwa inwestycji na drogach regionalnych objętych <i>Programem usprawnienia powiązania komunikacyjnego w południowo-zachodniej części województwa warmińsko-mazurskiego</i>, <i>Programem usprawnienia powiązania komunikacyjnego w północnej części województwa warmińsko-mazurskiego</i> oraz <i>Programem rozwoju turystyki w obszarze Kanalu Elbląskiego i Pojezierza Iławskiego</i>. Przedsięwzięcia objęte Programami dotyczą usprawnienia ważnych dla województwa połączeń drogowych wiążących regionalny system transportowy z siecią dróg krajowych i z transeuropejską siecią transportową przebiegającą na obrzeżach regionu (planowane inwestycje prezentuje mapa sieci drogowej województwa warmińsko-mazurskiego znajdująca się w opisie osi priorytetowej <i>Infrastruktura transportowa regionalna i lokalna</i>). Realizacja</p>	
--	--	---	--

		<p>Programów zakłada przebudowę ok. 278 km dróg wojewódzkich oraz budowę ok. 3,6 km nowych dróg.</p> <p>Dodatkowe zapotrzebowanie na środki wynika przede wszystkim ze wzrostu kosztów jednostkowych przebudowy i budowy dróg. Wzrost kosztów nie wynika wyłącznie ze wzrostu cen w sektorze budowlanym. Wpływa na to również kompleksowość projektowanych rozwiązań mająca zapewnić trwałość i użyteczność dróg dla użytkowników (obiekty inżynierskie, infrastruktura towarzysząca, itp.). Nie bez znaczenia jest także konieczności uwzględnienia aspektów środowiskowych. Na etapie przygotowania projektów, na obszarze części planowanych do realizacji inwestycji, stwierdzono występowanie gatunków chronionych (pachnica dębowa i porosty), co generuje dodatkowe koszty (konieczność zastosowania odpowiednich rozwiązań technicznych lub/i dokonania kompensacji przyrodniczej).</p> <p>6. kategoria interwencji 76 – 1 195 390 EUR z dost. technicznego</p> <p>Środki planuje się przeznaczyć na dofinansowanie placówek ochrony zdrowia w miejscowościach zlokalizowanych w uznanych oraz potencjalnych rejonach turystycznych w regionie (zgodnie z Mapą koncentracji turystyki stanowiącą załącznik do RPO WiM).</p> <p>Proponowana kwota pozwala na zachowanie procentowego udziału środków przeznaczonych na infrastrukturę ochrony zdrowia w całkowitej alokacji EFRR na Program przyjętego decyzją KE podczas negocjacji RPO w 2007 r.</p>	
6.4.3.	Aktualizacja indykatywnego podziału, według kategorii, zaprogramowanego wykorzystania wkładu EFRR w RPO Warmia i Mazury na lata 2007 - 2013 w związku z realokacją środków EFRR między osiami priorytetowymi RPO WiM	<p>Dokonano realokacji środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w kwocie 10 000 000 EUR z kat. interwencji 85 (<i>oś priorytetowa Pomoc techniczna</i>) do kat. interwencji 23 (<i>oś priorytetowa Infrastruktura transportowa regionalna i lokalna</i>).</p> <p>Uzasadnienie jak w pkt 6.4.2, ppkt 5.</p>	
6.5	Aktualizacja kodów klasyfikacji według kryterium finansowania	<p>Założono, że według kryterium finansowania dodatkowe środki z krajowej rezerwy wykonania i dostosowania technicznego zostaną rozdysponowane w następujący sposób:</p> <ul style="list-style-type: none"> → 29 008 249 EUR na dotacje bezpośrednie → 3 000 000 EUR na fundusze pożyczkowe i doręczeniowe → 2 000 000 EUR na fundusze kapitału podwyższonego ryzyka 	Jw.
6.6	Aktualizacja kodów klasyfikacji według kryterium obszaru	<p>W związku z alokacją dodatkowych środków z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w łącznej wysokości 34 008 249 EUR, pochodzących z</p>	Jw.

		krajowej rezerwy wykonania oraz dostosowania technicznego dokonano aktualizacji przedmiotowej tabeli.	
6.7	Aktualizacja indykatywnego podziału środków EFRR według kategorii interwencji realizujących cele Strategii Lizbońskiej w RPO Warmia i Mazury na lata 2007 - 2013	W wyniku alokacji dodatkowych środków z krajowej rezerwy wykonania i dostosowania technicznego udział środków EFRR realizujących cele Strategii Lizbońskiej w stosunku do alokacji na cały Program wzrośnie o 1,36 punktu procentowego, z poziomu 37.26% do poziomu 38,62%.	Jw.
7. System zarządzania i wdrażania Programu			
7.1	Aktualizacja zapisów dotyczących zadań Instytucji Certyfikujących	Zmiana horyzontalna	Pismo MRR
7.2	Aktualizacja zapisów dotyczących przepływów finansowych w związku z nowelizacją ustawy o finansach publicznych.	Dostosowanie wynikające z wejścia w życie z dniem 1 stycznia 2010 r. znowelizowanej Ustawy o finansach publicznych z 27 sierpnia 2009 r. (Dz. U nr 157, poz.1240), niosącej za sobą fundamentalne zmiany w systemie wdrażania programów operacyjnych współfinansowanych ze środków funduszy strukturalnych i Funduszu Spójności. Zmiany te dotyczą przede wszystkim systemu finansowania realizacji programów/projektów, ale również wprowadzają zmiany w systemie instytucjonalnym poprzez wprowadzenie instytucji Płatnika, którego rolę będzie pełnić BGK. Zmiana została przyjęta uchwałą Komitetu Monitorującego RPO WiM 2007 – 2013.	Uchwała Nr 16/2009 Komitetu Monitorującego Regionalny Program Operacyjny Warmia i Mazury na lata 2007 – 2013 z dnia 21 grudnia 2009 r.
7.3	<ul style="list-style-type: none"> – Aktualizacja schematu organizacyjnego wskazującego rozmieszczenie IZ RPO WiM, IK RPO, IC i IA oraz instytucji odpowiadz. za otrzymywanie płatności z KE, – Aktualizacja schematu organizacyjnego Instytucji Pośredniczącej w Certyfikacji (Urząd Wojewódzki w Olsztynie), – Aktualizacja zapisu dotyczącego wykorzystania bezpiecznego protokołu https wraz z odpowiednią architekturą dostępowych urządzeń sieciowych, – Usunięcie zapisu dotyczącego wykazu Key Users, tj. osób posiadających dostęp do systemu SFC2007. 	Zmiany techniczne o charakterze doprecyzowującym.	Pismo MRR Informacja IPOC
8.	Wprowadzenie nowego rozdziału nr 11. Przegląd Programu	Wprowadzenie nowego rozdziału ma na celu podsumowanie zaproponowanych	Zalecenie MRR

		zmian dokonanych w Programie w związku z jego przeglądem	
9. Załączniki			
9.1	Nadanie nowego brzmienia załącznikowi Nr 11.4 Mapa koncentracji turystyki w województwie	Działanie Rewitalizacja miast w ramach osi priorytetowej „Rozwój, restrukturyzacja i rewitalizacja miast” realizowane jest w miastach o wysokim i przeciętnym potencjale rozwojowym, zlokalizowanym w uznanych i potencjalnych rejonach turystycznych w województwie. Zapisano, że lista miast powstanie w oparciu o mapę potencjału rozwojowego gmin województwa warmińsko-mazurskiego. (ryc. Nr 6 w RPO WiM 2007-2013) i analizę rozmieszczenia funkcji turystycznej w województwie warmińsko-mazurskim (załącznik 11.4 Mapa koncentracji turystyki do RPO WiM 2007-2013) i te kryteria nie ulegają zmianie. Jednakże okazało się, że zawarta w RPO WiM mapa koncentracji turystyki jest mapą wyłącznie pogładową, wzbudzającą kontrowersje i wątpliwości wśród jednostek samorządu w województwie, co skłoniło Zarząd Województwa do zlecenia wykonania ponownej analizy wg granic administracyjnych warmińsko-mazurskich j.s.t. z zastosowaniem aktualnych danych statystycznych, co zaowocowało mapą koncentracji turystyki w proponowanym obecnie kształcie.	Uchwała nr 49/489/08/III Zarządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego z dnia 16 września 2008 r. w sprawie dokonania zmiany technicznej w <i>Regionalnym Programie Operacyjnym Warmia i Mazury na lata 2007-2013</i>
9.2	Zmiana numeracji załączników	W związku z wprowadzeniem nowego rozdziału nr 11. Przegląd Programu	-